

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני 2018

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני 2018

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

פרק ג': נספחים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.	תיאור החברה.....	1
1.1	בעלי מניותיה של החברה.....	1
1.2	תחומי פעילותה של החברה.....	1
2.	אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון.....	1
2.1	דירוג החברה וחברה בת.....	1
2.2	תעריפי ביטוח חיים.....	1
2.3	שינוי בהרכב הדירקטוריון.....	2
2.4	פרסום תשקיף מדף.....	2
2.5	חידוש כהונת חבר ועדת השקעות עמיתים וחבר ועדת משנה לאשראי.....	2
2.6	אסיפה כללית מיוחדת של החברה.....	2
2.7	חלוקת דיבידנד.....	2
2.8	גיוס הון רובד 2.....	2
2.9	קביעת הון יעד.....	2
2.10	התקשרות בפוליסת סיעוד קבוצתית.....	2
2.11	הליכים משפטיים.....	2
2.12	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד.....	2
2.13	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית.....	5
3.	המצב הכספי.....	8
3.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים.....	8
4.	תוצאות הפעילות.....	11
4.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים.....	11
4.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו.....	11
4.3	רווח כולל מתחומי פעילות.....	13
4.4	מידע כספי לפי תחומי הפעילות.....	15
5.	תזרים מזומנים.....	23
6.	מקורות מימון.....	23
7.	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה.....	23
8.	בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302).....	24
	בקורות ונהלים לגבי הגילוי.....	24
	בקה פנימית על דיווח כספי.....	24
9.	אירועים לאחר תאריך מאזן.....	25
9.1	שינויים ארגוניים.....	25
9.2	ביטוח דירקטורים ונושאי משרה.....	25
9.3	פדיון קרן - אג"ח סדרה א' בחברה הבת.....	25
9.4	מינוי דירקטור.....	25

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2018

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017 ("הדוח התקופתי").

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ("הממונה").

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יו"ר דירקטוריון החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כמנכ"ל מנורה מבטחים החזקות מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות, מוחזקת בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח כללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) וביטוח בריאות. בנוסף, מחזיקה החברה בסוכנות הביטוח אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ.

לתיאור תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

2. אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 דירוג החברה וחברה בת

בחודש יוני 2018, פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח מעקב בנוגע להותרת הדירוג של החברה Aa2 באופן יציב, וכן הותרת דירוג של כתב ההתחייבות הנדחה של החברה בדירוג A1 באופק יציב. כמו כן, באותו מועד הודיעה מידרוג על הותרת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני נחות ושלישוני מורכב) סדרות א' ו-ד' של מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון") בדירוג Aa3 באופק יציב, והותרת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני מורכב/הון רובד 2) סדרות ב', ג' ו-ה', של מנורה מבטחים גיוס הון, בדירוג A1 באופק יציב. לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווחים מידיים של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 24 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-15-055077) ומיום 25 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-01-060607).

2.2 תעריפי ביטוח חיים

בהמשך לפניית רשות שוק ההון ביטוח וחסכון מחודש יוני 2018, החברה נערכת להגשת תעריפי ביטוח חדשים בביטוחי חיים, לתוכניות ביטוח שישווקו על ידי החל מ-1 בינואר 2019. בשלב זה, אין באפשרות החברה לאמוד את השפעת השינוי בתעריפים על התוצאות העסקיות, ככל שיהיו, באשר תעריפים אלה כפופים לאישור הרשות.

2.3 שינוי בהרכב הדירקטוריון

בחודש מאי 2018, ובהמשך לסיום כהונתה של ה"ה אורלי ירקוני כדירקטורית בחברה, מונה ה"ה תומר שרת כדירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית, וכחבר ועדת מאזן של החברה.

2.4 פרסום תשקיף מדף

בחודש מאי 2018, פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון תשקיף מדף. לפרטים ראה דיווח מיידי של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 30 באפריל 2018 (אסמכתא: 2018-01-034239).

2.5 חידוש כהונת חבר ועדת השקעות עמיתים וחבר ועדת משנה לאשראי

בחודש מרס 2018, אישר דירקטוריון החברה את מינויו של ה"ה צבי גרינוולד כחבר ועדת השקעות משותף וחבר ועדת משנה לאשראי, לכהונה שלישית בת שלוש שנים, החל מיום 17 במאי 2018, לאחר אישור הממונה.

2.6 אסיפה כללית מיוחדת של החברה

בחודש מרס 2018, אישרה האסיפה הכללית של החברה את חידוש מינויה של ה"ה יוכי דביר, כדירקטורית חיצונית בחברה, לתקופת כהונה נוספת (שניה) של שלוש שנים, החל מיום 1 באפריל 2018. יצוין, כי דירקטוריון החברה סיווג את ה"ה דביר כדירקטורית בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

2.7 חלוקת דיבידנד

בחודש מרס 2018, חילקה החברה למנורה מבטחים החזקות דיבידנד בסך של 60 מיליון ש"ח.

2.8 גיוס הון רובד 2

בחודש פברואר 2018, הנפיקה מנורה מבטחים גיוס הון כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח רשומים על שם, בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד, בשיעור ריבית שקלית שנתית קבועה של 3.43%. כתבי ההתחייבות הנדחים דורגו בדירוג A1 ונרשמו למסחר בבורסה לני"ע בת"א. תמורת כתבי ההתחייבות הופקדה בחברה ומהווה הון רובד 2.

2.9 קביעת הון יעד

בחודש פברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה, על קביעת הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד. לפרטים ראה באור 5 לדוחות הכספיים וכן סעיף 3.1.2.1 להלן.

2.10 התקשרות בפוליסת סיעוד קבוצתית

בחודש פברואר 2018, חתמה החברה עם ארגון גמלאי צה"ל ("צוות"), על הסכם מפורט לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי צוות. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.2.1.2 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

2.11 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או חברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.12 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.12.1 הוראות דין החלות על החברה באופן כללי

2.12.1.1 חוקים ותקנות

- בחודש אפריל 2018, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מזערי נדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ז-2017. התקנות קובעות, בין היתר, דרישות הון עצמי מזערי ראשוני נדרש לקבלת רישיון מבטח ישראלי וכן מבטלות את תקנות

הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מינימלי נדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון הישנות"). לפרטים נוספים בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברות ביטוח ראה באור 5 בדוחות הכספיים וכן סעיף 3.1.2 להלן.

2.12.1.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש מאי 2018, האריכה ועדת הכספים את תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, מחודש מרס 2014, כהוראת השעה, ובתחולה רטרואקטיבית החל מה-1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני, בין היתר, בשל השקעות בקרנות השקעה, תעודות סל, קרן או קרן חוץ, וכן בגין עמלות הנובעות מהשקעה בקרן טכנולוגיה עילית, ותוך ביטול, בתוקף החל מסוף שנת 2018, של האפשרות לגבות הוצאות ישירות בגין הלוואות לעמיתים ומבטחים. במקביל, במסגרת הוראת השעה, התקרה לשיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור, בשיעור כולל של עד 0.25%, נותרה בעינה.
- בחודש מרס 2018, פרסמה הממונה עמדה שעניינה "הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשיר הון מורכב", אשר מבקשת להבהיר ולסנכרן הגדרות במונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר" עבור חלק מסעיפים בתנאי מכשירי הון שהונפקו בעבר ובפרט סעיפים המתייחסים לנסיבות משהות שבהן יופעלו מנגנוני ספיגת הפסדים (כגון דחיה או ביטול קרן וריבית) וסעיפים המתייחסים לתנאים לפדיון מוקדם. לעיתים, הגדרת המונחים בתנאי מכשירי הון מפנה להוראות הממונה באופן כללי, ובמקרים אחרים ההגדרה מפנה מפורשות לתקנות ההון המינימאלי. עם כניסתם לתוקף של חוזר "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר סולבנסי") אשר פורסם בחודש יוני 2017, וחוזר נוסף שפורסם בחודש מרס 2018, שעניינו "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח" (להלן: "חוזר הון עצמי לכושר פירעון"), יחושבו ההון העצמי וההון הנדרש של חברות הביטוח על פי חוזרים אלו, לפי העניין, ולא על פי תקנות ההון אשר בוטלו. בהתאם לאסדרה האמורה, ולגבי חברות ביטוח שקיבלו את אישור הממונה לביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, נקבע כי המונח 'הון נדרש' (לרבות 'הון מינימאלי נדרש' ומונחים דומים) - יפורש בהתאם להגדרת המונח "סך הון מינימאלי" (MCR) בחוזר סולבנסי בגבולו העליון, כלומר, 45% מ-SCR (כשהוא מחושב ללא ההוראות בתקופת הפריסה). כמו כן, נקבע כי המונח 'הון עצמי' (לרבות 'הון מוכר' ומונחים דומים) יפורשו בהתאם להגדרת המונח "הון עצמי" בחוזר סולבנסי. לגבי חברות שלא קיבלו את אישור הממונה כאמור, המונחים "הון עצמי" ו"הון עצמי נדרש לכושר פירעון" יפורשו בהתאם להגדרתם בחוזר הון עצמי לכושר פירעון.
- בחודש מרס 2018, פורסם פרק 4 חלק 2 לשער 5 בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה) בנושא ניהול נכסי השקעה. הפרק מאחד בתוכו את כל חוזרי הממונה בנושא השקעות ומבטל את החוזרים הספציפיים אשר הוטמעו בתוכו, לרבות חוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים", הקובע הוראות משלימות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב-2012, בין היתר, הוראות לעניין עסקאות עם צד קשור ובאמצעותו, מתן הלוואות, השקעה בשותפות ועוד, וכן חוזר "ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה" המסדיר, בין היתר, דרך ההקמה, אישור ותפעול סלי השקעה.
- בחודש פברואר 2018, פרסמה הממונה חוזר שעניינו "ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים", וזאת בהמשך לפרסום צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, בחודש מאי 2017 (להלן: "צו איסור הלבנת הון"). במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, נושאים אליהם תתייחס מדיניות הגוף המוסדי לניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור ונהלים ליישום מדיניות זו, שתתייחס בין היתר, לזיהוי הסיכונים ולאמצעים להפחתתם. כמו כן, נקבע כי דירקטוריון הגוף המוסדי יאשר, יפקח ויבקר את יישום המדיניות. בנוסף, נקבע כי הליך הכרת הלקוח יתבצע באמצעות שאלון מובנה שייערך בהתאם לקווים המנחים שבנספח א' לחוזר, וכי בירור קיומו של חשבון של איש ציבור כהגדרתו בחוזר יבוצע באמצעות הטופס המובנה בנספח ב' לחוזר. מועד התחילה של הוראות החוזר הינו מועד התחילה של צו איסור הלבנת הון.

2.12.1.2.1 הצעות חוק וטיטות תקנות וחוזרי ממונה

- בחודש יולי 2018, פורסמה טיטת שניה של חוזר שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי". טיטת החוזר נועדה להסדיר באופן מקיף את כללי הממשל התאגידי של דירקטוריון גוף מוסדי וועדותיו תוך קביעת סטנדרט מינימלי לניהול תקין של הגוף המוסדי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון וועדותיו, וזאת באמצעות קביעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו. במסגרת הטיטת מוצע לבטל חוזרים קיימים הנוגעים לנוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו תוך הצהרה כי הוראות החוזר נועדו להחליף גם את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 שבתוקף, ככל שהן חלות על גופים מוסדיים שאינם חברות מנהלות של קופות גמל ענפיות (להלן: "תקנות דירקטוריון וועדותיו"), ותוך קביעת הוראות מעבר בעניינים שונים. בהתאם לטיטת החוזר, מועד התחילה של החוזר יהיה חצי שנה מיום תחילתן של הוראות טיטת התיקון לתקנות דירקטוריון וועדותיו שפורסמה במקביל.
- בחודש פברואר 2018, פורסמה טיטת חוזר שעניינה תיקון לחוזר המאוחד, בנושא "ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה". במסגרת הטיטת הוסדרו היבטים שונים בעניין ועדת השקעות. בין היתר, טיטת החוזר מתייחסת להרכב ועדת השקעות ומגבלות למינוי חבר ועדת השקעות, כשירות חבר ועדת השקעות, תפקידי ועדת השקעות, דרכי עבודת הוועדה והרכבה, ונושאים נוספים כך שפעילות הוועדה תותאם למסגרת העדכנית של ממשל תאגידי בגופים המוסדיים. החוזר עתיד להחליף את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), תשס"א-2001, לאחר ביטולן הצפוי עם פרסומן של תקנות ועדת השקעה עמיתים.

2.12.2 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.12.2.1 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש יולי 2018, פרסמה הממונה תיקון לחוזר "מסמך הנמקה", במסגרתו נקבע, בין היתר, כי בעת מתן המלצה ללקוח בקשר עם מוצר פנסיוני, ברירת המחלל תהא מילוי מסמך הנמקה מלא, למעט המקרים שצוינו במפורש בחוזר. כמו כן, הובהר כי גם במקרה של ביטול המלצה של בעל רישיון על ידי בעל רישיון אחר ('הליך שימור') יש למלא מסמך הנמקה מלא, שכן מדובר בהמלצה חדשה. בנוסף, עודכנו ההוראות למילוי מסמך ההנמקה, לרבות פירוט תנאי ועלות הכיסוי הביטוחי וכן התווסף נספח למסמך ההנמקה הכולל פרמטרים אחידים לחישוב והמחשת היתרה והקצבה הצפויה של הלקוח. בנוסף, הובהר כי בעת המלצה לרכישת תכנית ביטוח לאובדן כושר עבודה יש לפעול בהתאם להוראות חוזר שיווק תכניות מפני אובדן כושר עבודה (חוזר מס' 8-1-2018). מועד התחילה שנקבע להוראות החוזר הינו 15 באוקטובר 2018, למעט ההוראות הפרטניות למילוי מסמך ההנמקה והנספח לו, אשר יכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019. להערכת הקבוצה, יכול ויהיה לתיקון השפעה על פעילות מערך השימור של הקבוצה, בין היתר, בשל הצורך בהתאמת תהליכי העבודה של מערך השימור, ואולם, בשלב זה, הקבוצה אינה יכולה להעריך את מלוא ההשפעה של הוראות החוזר על פעילותה ועל תמהיל המכירות הפנסיוני. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור אי הודאות לעניין התנהגות הלקוחות והמתחרים.

2.12.3 ביטוח אלמנטרי

2.12.3.1 חוקים, תקנות והצעות חוק

- חברות הביטוח מממנות את חלקן בהפסדי הפול בגין מימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול, באמצעות העמסת הפסדי הפול על יתר מבטחי חברת הביטוח שלא במסגרת הפול. בהתאם להסדר התחיקתי, מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים כאמור, נקבע כשיעור מ"עלות הסיכון הטהור" (כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי), ומוגבל בטווח. במסגרת תיקון לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018, שפורסם בחודש יולי 2018, עודכן הטווח האמור כך שמרכיב העמסה יכול לנוע בין

5.5% ל- 8% (חלף 6.5% עד כה), ולמשך שנתיים מיום 1 ביולי 2018, הטווח יוכל לנוע בין 5.5% ל- 8.5%.

• בהמשך להוראות הפרק המתייחס לביטוח לאומי, בתזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018, התפרסמה בפברואר 2018 הצעת חוק לתיקון חוק הביטוח הלאומי. במסגרת הצעת החוק, מוצע, בין היתר, להוסיף את סעיף 328 ובמסגרתו לבטל את תחולתם של סעיפים 328(א) ו- 328(א2) על מבטחים, ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, וכן את חובת הדיווח כאמור, ולהוסיף לו הוראות שלפיהן המבטחים יעבירו למל"ל מידי שנה, סכום שנתי שיקבע בתקנות שיוקנו תוך 30 יום מיום פרסומו של החוק. התקנות אמורות לקבוע גם הוראות לעניין אופן עדכון הסכום האמור, אופן חלוקתו של הסכום בין המבטחים וכן את הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למל"ל בגין תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1.1.2014 ועד יום 31.12.2018. תחילתו של התיקון, אם ייכנס לתוקף, במועד פרסומו של החוק או במועד כניסתו לתוקף של התקנות, לפי המאוחר. כמו כן, יחול התיקון לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה ואילך וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1 בינואר 2014 ועד יום התחילה ואשר המל"ל לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי בגין.

בחודש ינואר 2018, לאחר פרסום תזכיר החקיקה ולפני פרסום הצעת החוק, פרסם משרד האוצר מתווה בקשר עם יישום תזכיר החקיקה, לרבות לעניין הסכום ודרך חישובו. איגוד חברות הביטוח שלח למשרד האוצר התייחסות ראשונית ליוזמה האמורה, הכוללת בין היתר התנגדות לתחולה הרטרואקטיבית ולהיבטים נוספים במתווה האוצר. לא ניתן בשלב מקדמי זה להעריך את השלכות תזכיר החוק אם ייכנס לתוקף, אשר יושפעו, בין היתר, מן המתווה הסופי שייקבע, הסכום ו/או השיעור שייקבע לעניין זה. הערכת החברה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור המתווה הסופי שייקבע ובפרט לעניין התחולה כאמור.

2.13 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.13.1 שוק ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

2.13.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו במהלך החודשים האחרונים תומכים בהערכה שקצב הצמיחה של המשק הישראלי ברבעון השני התמתן. כך, למשל, על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה צמח המשק ברבעון השני בשיעור של כ- 2.0% במונחים שנתיים, תוך התמתנות כמעט בכל מרכיבי התוצר. בלטו לשלילה בעיקר רכיב היצוא (סחורות ושירותים, ללא יהלומים ומכירת חברות הזנק) שירד בשיעור שנתי של כ- 4.4%, רכיב ההשקעות (ההשקעות בבניה למגורים ירדו בשיעור שנתי של כ- 9.6% כאשר יתר ההשקעות ירדו בשיעור שנתי של כ- 5.6%) וכן הצריכה של מוצרי קיימא לנפש שירדה בשיעור חד של כ- 4.3%.

קצב הצמיחה הנמוך יותר ברבעון השני של 2018 נובע הן משיעור הצמיחה הגבוה יחסית ברבעון הראשון של 2018 (כ-4.8% במונחים שנתיים), כתוצאה מהיבוא המוגבר של כלי רכב והן כתוצאה מהעובדה שהמשק מתקרב לתוצר הפוטנציאלי, ולפיכך קיים חשש שמא המשק הישראלי לא ימשיך לצמוח לאורך זמן בקצב גבוה מהפוטנציאל.

בנוסף, מסתמנת האטה משמעותית ומתמשכת בהשקעה בבנייה למגורים ברבעונים האחרונים, אשר משתקפת ברמה הנמוכה יחסית של התחלות הבנייה בשנת 2017 ובמחצית הראשונה של שנת 2018, ובמידה וזו תימשך, היא עלולה להשפיע גם על הפעילות ברמה המצרפית.

יחד עם זאת, תחזית המאקרו של חטיבת המחקר של בנק ישראל צופה צמיחה נאה של המשק הישראלי בשיעור של כ- 3.7% בשנת 2018 ובשיעור של כ- 3.5% בשנת 2019.

בשוק העבודה נמשכת תמונה חיובית של גידול בתעסוקה ובשכר כאשר האבטלה במשק הישראלי עמדה, בסוף הרבעון השני של שנת 2018, על שיעור מנוכה עונתיות של כ- 3.9%. שיעורי ההשתתפות והתעסוקה נותרו ברמות גבוהות. השכר במשק הישראלי הוסיף לעלות (אם כי בחודשים האחרונים ניכרת התמתנות בקצב העלייה) כאשר במקביל יחס המשרות הפנויות למספר המובטלים נותר גבוה יחסית.

סביבת האינפלציה ממשיכה לעלות בהדרגה בתמיכת המדיניות המוניטרית המרחיבה. ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני 2018 נרשמה אינפלציה בשיעור של 1.3%, מעל ליעד האינפלציה התחתון של בנק ישראל (כ- 1%). בעקבות כך ניכרת עלייה בציפיות הכלכלנים ובציפיות שוק ההון לאינפלציה בשנה הקרובה.

קיימים מספר גורמים שתומכים בעליית האינפלציה ובראשם מצבו ההדוק של שוק העבודה שבא לידי ביטוי בעלייה מתמשכת של השכר במשק, שבשנה האחרונה גם תורגמה לעלייה בעלות העבודה ליחידת תוצר; העלייה באינפלציה בעולם שבאה לידי ביטוי בעלייה באינפלציה של מוצרי המחירים הסחירים; והפיחות בשער החליפין של השקל בתקופת הדוח לעומת יסוף שחל בשער השקל למול המטבעות הזרים בתקופות קודמות.

רמת הריבית הנומיןלית, אשר נקבעת על ידי בנק ישראל, ממשיכה להיות ברמת שפל היסטורי של 0.1%. בשילוב עם פעילות בנק ישראל בשוק המט"ח, הרי שהמדיניות המוניטרית ממשיכה להיות מרחיבה מאוד. יחד עם זאת, על רקע העלייה בשיעור האינפלציה, הפיחות בשער החליפין של השקל ועל רקע שיעורי האבטלה הנמוכים במשק, אין לפסול העלאת ריבית ומדיניות מוניטרית מרסנת יותר במהלך השנה הקרובה.

הנתונים במחצית הראשונה של שנת 2018 בשוק הדיור ממשיכים להצביע על האטה בפעילות בתחום זה: מחירי הדירות התייצבו בחודשים האחרונים שעבורם התפרסמו נתונים (אפריל ומאי) לאחר שירדו ב- 2.4% מרמת השיא ששררה בחודש אוגוסט אשתקד וניכרת האטה משמעותית במספר התחלות הבנייה ובהשקעה בבנייה למגורים. לעומת זאת, שיעור העלייה השנתי של מחירי השכירות (בחוזים חדשים ומתחדשים) המשיך לעלות בחודש יוני 2018, והגיע ל- 2.7%. כמו כן, היקף העסקאות ממשיך לרדת, במיוחד בקרב משפרי דיור ובקרב משקיעים.

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית מוסיפים להיות חיוביים, אם כי נראה שהצמיחה מאבדת מעוצמתה וקצב צמיחת הסחר העולמי רשם האטה מסוימת בחודשים האחרונים. גם הירידה במדד מנהלי הרכש הגלובליים מאותתת על היחלשות מסוימת של קצב הצמיחה.

במהלך החודשים האחרונים שב והתגבר הסיכון להחרפת "מלחמת סחר" וגבר המתח הפוליטי באירופה. האינפלציה בארה"ב ממשיכה להתבסס סביב היעד בשעה שבשאר המשקים המפותחים היא עודנה מתונה אך עולה בהדרגה.

המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה תוך עלייה הדרגתית בשכר; גם ברבעון השני מסתמן עד כה קצב צמיחה גבוה. ה- Fed ממשיך בתוואי העלאות הריבית, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2018 הוא העלה את הריבית פעמיים, וצפוי להעלותה עוד פעמיים במהלך 2018. באירופה, לאחר צמיחה מתונה ברבעון הראשון, גם נתוני המקרו לרבעון השני מצביעים על צמיחה מתונה. ה- ECB הודיע על תכנית להפסקת רכישות האג"ח בסוף 2018, אך מנוסח הודעתו ניתן להבין כי לא צפויה העלאה בריבית לפני הסתיו של 2019. המדיניות המוניטרית ביפן מוסיפה להיות מאוד מרחיבה. במשקים המתעוררים חל גידול בסיכון הפיננסי שהתבטא ביציאות הון ובהיחלשות המטבעות שנבעו מעליית התשואות בארה"ב. מחיר הנפט הוסיף לעלות וחלה ירידה במחירי הסחורות.

2.13.3 שוקי האג"ח והמניות

המחצית הראשונה של שנת 2018 התאפיינה בעיקר בירידות של שוקי המניות כאשר מדד MSCI World ירד בכ- 0.7%.

בבורסה לני"ע בישראל, מדד ת"א 35 הציג עליה של כ- 0.5%, מדד ת"א 125 ירד בכ- 0.1% ומדד ה- SME-60 (מדד מניות היתר) ירד בכ- 8.7%. בלט לחיוב מדד הבנקים שהציג עלייה של כ- 3.1% ובלטו לשלילה מדד חברות הביטוח ומדד חברות הנדל"ן שירדו כל אחד בכ- 5.5%.

מדדי המניות האירופיים הציגו בדרך כלל ירידות בהובלת מדד הבנקים האירופאי שירד בשיעור חד של כ- 15.4% במחצית הראשונה של שנת 2018. כך למשל, מדד היורוסטוקס 50 ירד בכ- 3.1%, מדד הפוטסי האנגלי ירד בכ- 0.7% ומדד הדאקס הגרמני ירד בכ- 4.7%. בארה"ב, לעומת זאת, מדד הנאסד"ק הציג עלייה נאה במחצית הראשונה של שנת 2018 בשיעור של כ- 10.1% ומדד ה-S&P 500 עלה בכ- 1.7%. מנגד, מדד הדאו ג'ונס ירד בשיעור של כ- 1.8%.

בשוקי המניות של המשקים המתעוררים נרשמו ירידות חדות במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018. מדד המניות של המדינות המתפתחות (MSCI EM) ירד בכ- 7.7% בהובלת שוק המניות הסיני שירד בשיעור של כ- 13.3%.

על רקע שיפור בנתונים הכלכליים בארה"ב, עלייה במחירי הסחורות, סימנים לעלייה בשיעור האינפלציה בארה"ב ולצמצום מאזן ה"פד", המשיכו תשואות האג"ח הממשלתי האמריקאי לעלות במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018, כאשר האג"ח הממשלתי האמריקאי ל- 10 שנים אף חצה במהלך התקופה את רמת ההתנגדות הקריטית של ה- 3%, שיא של כ- 4 שנים. לעליית התשואות בשוק האג"ח האמריקאי, כמו גם לעליה בציפיות האינפלציה, קיימת השפעה גם על עליית התשואות בשוק האג"ח הממשלתי בישראל כאשר מדד האג"ח הממשלתי השקלי ירד במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018 בשיעור של כ- 1.0%, ומדד האג"ח הממשלתי הצמוד ירד בשיעור של כ- 0.2%. מרווחי האשראי המשיכו לרדת כאשר מדד התל בונד 20 והתל בונד 40 עלו בשיעור של כ- 0.3%-0.2% כל אחד.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018, פוחת שיעור היציג של השקל מול הדולר בשיעור של כ- 5.3%, כאשר מול האירו פוחת השקל בכ- 2.5% ומול היין היפני בכ- 7.0%. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו, נכון לסוף חודש יוני 2018, בכ- 115 מיליארד דולר.

2.13.4 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

במהלך חודש אוגוסט 2018 הודיעה חברת הדירוג S&P על העלאת דירוג האשראי של ישראל לדירוג (AA-), הרמה הגבוהה אי פעם. העלאת דירוג האשראי, נבעה, בין היתר כתוצאה משיפור ביחס החוב הציבורי לתוצר של מדינת ישראל שירד לשיעור של כ- 60.9%.

ההשפעה ההולכת וגדלה של הנשיא ארדואן על הכלכלה, וקריאותיו החוזרות והנשנות להוריד את הריבית כמו גם סירובה של טורקיה לאולטימטום שהציב נשיא ארה"ב לשחרורו של הכומר האמריקני שנעצר בחשד למעורבות בניסיון ההפיכה לפני כשנתיים והודעתו של הנשיא טראמפ על הכפלת שיעורי המכס על יבוא פלדה ואלומיניום מטורקיה הובילו למשבר כלכלי חריף בטורקיה, דבר שהביא לקריסתה של הלירה הטורקית.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	30 ביוני 2018	30 ביוני 2017	31 בדצמבר 2017
נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	26,635,676	23,971,145	25,391,318
השקעות פיננסיות אחרות	11,564,150	10,564,754	11,279,806
נכסים אחרים	5,767,615	5,770,725	5,481,397
סך כל הנכסים	43,967,441	40,306,624	42,152,521
הון	1,608,976	1,623,288	1,691,911
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	12,727,030	11,924,026	12,133,873
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	26,342,450	23,786,957	25,347,461
התחייבויות פיננסיות	1,648,238	1,374,156	1,348,525
התחייבויות אחרות	1,640,747	1,598,197	1,630,751
סך כל ההון וההתחייבויות	43,967,441	40,306,624	42,152,521

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2018 עומד על סך של 43,967 מיליוני ש"ח לעומת סך של 42,153 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2018 עומד על סך של 42,358 מיליוני ש"ח לעומת סך של 40,461 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 30 ביוני 2018, הסתכם בכ- 1,607 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,690 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017. הירידה בהון נובעת בעיקר מהפסד כולל בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח ומדידינד שחולק בסך של כ- 60 מיליון ש"ח.

3.1.2.1 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח - מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 9-1-2017 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II". מטרת החוזר הינה לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הדירקטיבה EC/2009/138 שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת, החל מינואר 2016, בכל המדינות החברות בו (להלן: "משטר סולבנסי"). החוזר האמור החיל על החברה את החובה לקיים משטר כושר פירעון כלכלי. בחוזר נקבע, בין היתר, כי משטר כושר הפירעון החשבונאי לא יחול על חברת ביטוח אשר קיבלה את אישורו של הממונה כי ביצעה ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, וזאת החל ממועד האישור ואילך ובכפוף לביטול תקנות ההון הישנות.

בחודש דצמבר 2017, פורסם חוזר שעניינו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים, ביקורת על ידי רואה החשבון המבקר ודרישות הגילוי לגביו (להלן: "חוזר הגילוי").

בהמשך לאמור, קיבלה החברה, בחודש דצמבר 2017, את אישור הממונה כי ביצעה ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי בהתאם להוראות חוזר הגילוי, וכפועל

יוצא מכך, ועל רקע ביטול תקנות ההון הישנות (כמפורט בסעיף 2.12.1.1 לעיל), עברה החברה למשטר כושר פירעון כלכלי בלבד.

בחודש פברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה על "הון יעד" לצורך חלוקת דיבידנד. הון היעד כולל תוספת להון העצמי מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR). הון היעד שנקבע על ידי החברה, הינו בשיעור של 110% מיחס כושר הפירעון הנדרש, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, אשר הולך ומתעצם בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7%) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד הון היעד על שיעור של 115% מיחס כושר הפירעון האמור. מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

לפירוט אודות מדיניות, דרישות הון ומשטר ההון החל על החברה, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

דרישות הון לפי משטר הסולבנסי (באלפי ש"ח)

יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

מנורה ביטוח

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
		עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:			ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:
4,077,276	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	4,188,398	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,923,618	2,232,785	הון נדרש לכושר פירעון	3,366,630	3,602,956	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
2,153,658	2,207,427	עודף	821,768	837,256	עודף (*)
			124.4%	123.2%	יחס כושר פירעון (%)

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות.

(א) בחודש פברואר 2018 ביצעה מנורה ביטוח גיוס הון רובד 2 בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח.

(ב) בחודש יולי 2018 ביצעה מנורה ביטוח פדיון קרן של הון רובד 2 בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח.

בהתחשב בסך השינויים ההוניים האמורים עד חודש אוגוסט 2018, מועד הפרסום לראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017, עודף ההון היה גדל בכ- 210 מיליוני ש"ח לכ- 1,048 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 129%.

ב. סף ההון (MCR)

865,628	1,003,025	סף הון (MCR)
3,288,593	3,579,980	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
6,154,567	8.7%	1,480,788	1,609,581	14.1%	2,980,347	3,400,394	פרמיות שהורווחו ברוטו
5,392,605	9.7%	1,285,802	1,410,232	16.1%	2,592,494	3,010,403	פרמיות שהורווחו בשייר
2,223,196	(25.2%)	526,497	393,912	(37.5%)	889,182	556,063	רווחים מהשקעות, נטו
313,025	(23.0%)	57,451	44,232	(16.2%)	123,926	103,789	והכנסות מימון
141,325	(23.3%)	38,441	29,498	(13.9%)	76,433	65,779	הכנסות מדמי ניהול
1,021	282.9%	764	2,925	192.2%	1,001	2,925	הכנסות מעמלות
							הכנסות אחרות
6,427,403	(2.0%)	1,482,104	1,452,195	5.2%	2,801,896	2,947,331	תשלומים ושינוי בהתחייבויות
							בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
							בשייר
1,061,333	3.6%	264,536	274,038	5.9%	521,657	552,237	עמלות הוצאות שיווק
							והוצאות רכישה אחרות
376,579	(1.8%)	89,478	87,861	(1.1%)	181,083	179,142	הוצאות הנהלה וכלליות
69,090	23.0%	25,523	31,388	13.7%	39,670	45,090	ואחרות
							הוצאות מימון
(3,467)		1,453	(2,935)		327	(6,960)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות
							כלולות
133,300	(33.6%)	48,767	32,382	(94.1%)	139,057	8,199	רווח לפני מיסים על הכנסה
47,851	(62.2%)	17,082	6,458		54,932	(3,126)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
85,449	(18.2%)	31,685	25,924	(86.5%)	84,125	11,325	רווח נקי
122,646	(71.5%)	29,667	8,441		54,023	(21,935)	רווח (הפסד) כולל

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
1,110,599	0.9%	277,164	279,670	2.6%	544,063	558,420	רכב רכוש
499,414	(2.7%)	124,272	120,970	(0.2%)	244,749	244,336	רכב חובה
504,350	(4.5%)	126,334	120,697	(4.9%)	251,952	239,563	ענפי רכוש ואחרים
321,391	(6.2%)	81,488	76,418	(6.8%)	162,445	151,403	ענפי חבויות אחרים
2,435,754	(1.9%)	609,258	597,756	(0.8%)	1,203,209	1,193,723	סך תחום ביטוח כללי
2,161,465	4.9%	545,156	571,668	6.0%	1,066,320	1,129,875	פרמיות שוטפות בגין חוזי
							ביטוח חיים
852,692	43.2%	151,912	217,527	79.4%	368,847	661,681	פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי
							ביטוח חיים
3,014,157	13.2%	697,068	789,195	24.8%	1,435,167	1,791,556	סך פרמיות בגין חוזי ביטוח
							חיים
1,010,581	38.8%	207,235	287,640	17.6%	486,684	572,464	פרמיות בגין חוזי השקעה (*)
4,024,738	19.1%	904,303	1,076,835	23.0%	1,921,851	2,364,020	סך פרמיות בתחום ביטוח
							חיים וחיסכון ארוך טווח
704,656	27.6%	174,462	222,630	21.4%	341,971	415,115	תחום בריאות
7,165,148	12.4%	1,688,023	1,897,221	14.6%	3,467,031	3,972,858	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
6,154,567	8.7%	1,480,788	1,609,581	14.1%	2,980,347	3,400,394	סה"כ פרמיות בדוח רווח והפסד (*)

(*) פרמיות בגין חוזי השקעה נזקפות ישירות להתחייבויות הביטוחיות ואינן נרשמות כפרמיות בדוחות הכספיים.

4.3 רווח כולל מתחומי פעילות

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:							
63,100	83.0%	22,384	40,965	(63.5%)	53,782	19,627	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
28,193		10,955	(35,334)		15,530	(63,539)	בריאות
47,614	41.7%	10,906	15,455	68.5%	23,945	40,356	ביטוח כללי
138,907	(52.3%)	44,245	21,086		93,257	(3,556)	סך רווח (הפסד) כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
							רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
48,056		1,480	(15,279)	60714.1%	(64)	(38,921)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
186,963	(87.3%)	45,725	5,807		93,193	(42,477)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
64,317		16,058	(2,634)		39,170	(20,542)	
122,646	(71.5%)	29,667	8,441		54,023	(21,935)	רווח (הפסד) כולל
מיוחס ל:							
121,252	(72.1%)	29,436	8,203		53,486	(22,576)	בעלי מניות בחברה
1,394	3.0%	231	238	19.4%	537	641	זכויות שאינן מקנות שליטה
122,646	(71.5%)	29,667	8,441		54,023	(21,935)	רווח (הפסד) כולל

(* כולל בעיקר, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות, הכנסות מהשקעות והוצאות מימון שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

השינויים העיקריים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמיית אי נזילות:** החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח חיים ובריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. כתוצאה משינויים בריבית בתקופת הדוח, החברה הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 41 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וגידול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). בתקופה המקבילה אשתקד, הקטינה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, קיטון בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות וגידול בסל של כמיליון ש"ח בביטוח אלמנטרי).

ברבעון השני של השנה החברה הקטינה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 109 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 67 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, קיטון של כ- 9 מיליוני ש"ח בביטוח כללי וקיטון של כ- 33 מיליוני ש"ח בבריאות). ברבעון המקביל אשתקד, הקטינה החברה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח (קיטון בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וקיטון של כ- 4 מיליוני ש"ח בביטוח כללי).

ב. **שינוי אומדן בהתחייבויות ביטוחיות בענף סיעוד במגזר הבריאות -** בתקופת הדוח, בוצע שינוי אומדן של ההתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מבחינת לוחות התמורה שמשמשים לבחינת תוחלת החיים של מבוטחי ביטוח סיעודי במגזר הבריאות. כתוצאה מכך, הגדילה הקבוצה את התחייבויות הביטוחיות. ההשפעה הינה גידול בעתודות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס). לפרטים נוספים ראה באור 7ב לדוחות הכספיים.

ג. **ירידה במרווח הפיננסי -** בתקופת הדוח חלה ירידה במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התשואה המובטחת למבוטחים) אשר השפיעה על תוצאות החברה. הירידה ברווח, כתוצאה מהאמור, לעומת התקופות המקבילות לשישה ושלשה חודשים אשתקד הינה בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח ו- 35 מיליוני ש"ח, לפני מס, בהתאמה.

ד. **ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי:** בחודש יוני 2016, עודכנו תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978, וזאת בהמשך להמלצות ועדה בין משרדית בראשות השופט (בדימוס) וינוגרד. במסגרת התיקון עודכנו תוחלת החיים ושיעור הריבית לצורך היוון הקצבה השנתית אשר נקבע על שיעור של 2% במקום 3% עובר לתיקון. מאחר ולביטוח הלאומי קיימת זכות להשבת גמלאות

ששילם או עתיד לשלם בהתאם לחוק הביטוח הלאומי, החברה מעריכה כי התשלומים שיהיה עליה לשלם במסגרת תביעות שיבוב שמגיש המוסד לביטוח לאומי יגדלו ויכול שהדבר ישפיע גם על גובה הסכומים שיהיה עליה לשלם לנפגעים בתביעות אחרות.

כתוצאה מהעדכון האמור, הגדילה החברה את ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי, בענפי ביטוח רכב חובה וענפי חבויות אחרים בתקופה של שישה ושלשה חודשים אשתקד בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח ובסך של כ- מיליון ש"ח, לפני מס, בהתאמה.

ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 39 מיליוני ש"ח לעומת הפסד זניח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם ברבעון השני של השנה בכ- 15 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כמיליון ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הירידה ברווח נובעת מירידה בהכנסות מהשקעות בתקופות הדוח לעומת התקופות המקבילות אשתקד ומגידול בהוצאות המימון ביחס לתקופות המקבילות אשתקד, הנובע בעיקר מעלייה בשיעור המדד.

4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.4.1 תוצאות פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,791,556	1,435,167	24.8%	789,195	697,068	13.2%	3,014,157
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	431,644	769,607	(43.9%)	315,623	452,621	(30.3%)	2,008,373
הכנסות מדמי ניהול	103,789	123,926	(16.2%)	44,232	57,451	(23.0%)	313,025
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	14,087	16,997	(17.1%)	7,461	8,937	(16.5%)	23,562
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	191,972	180,876	6.1%	90,244	90,750	(0.6%)	363,373
הוצאות הנהלה וכלליות	106,447	104,488	1.9%	51,960	51,720	0.5%	214,722
רווח לפני מס	24,892	81,936	(69.6%)	51,219	28,548	79.4%	68,858
רווח כולל לפני מס	19,627	53,782	(63.5%)	40,965	22,384	83.0%	63,100

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 1,792 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,435 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 25%. הפרמיות השוטפות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,130 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות שוטפות בסך של כ- 1,066 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 6%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 662 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 369 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 79%. הגידול בפרמיות החד-פעמיות נובע בעיקר ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי.

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו ברבעון השני של השנה לסך של כ- 789 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 697 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 13%. ברבעון השני של השנה הסתכמו הפרמיות השוטפות בביטוח חיים בסך של כ- 572 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 545 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 5%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו ברבעון השני של השנה בסך של כ- 218 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 152 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 43%. הגידול בפרמיות החד-פעמיות נובע בעיקר ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 572 מיליוני ש"ח לעומת כ- 487 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 18%. ברבעון השני של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 288 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 207 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, עליה של כ- 39%.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 395 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 375 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.92% לעומת שיעור של כ- 3.08%, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 196 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 181 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון השני של השנה הינו כ- 2.87% לעומת כ- 2.98%, ברבעון המקביל אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 372 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 632 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וברבעון השני של השנה הסתכמו הפדיונות בסך של כ- 171 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 283 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מקיטון בדמי הניהול בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח (מתוכם קיטון בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים אשר נגבו בתקופת הדוח כתוצאה מתשואה חיובית קטנה יותר בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד ומנגד, מעליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מגידול בתיק המנוהל), מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות ובהוצאות עמלות, הוצאות שיווק, והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח כתוצאה מגידול בהיקף העסקים, ומהתפתחות אקטוארית שלילית בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח. מנגד, חלה עליה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הקטינה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן נאותות העתודה בביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, ומעליה בברווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 41 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הגידול ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים ברבעון השני של השנה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובע בעיקרו מעליה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הקטינה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן נאותות העתודה בביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח. מנגד חלה ירידה בברווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בדמי הניהול בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח (מתוכם קיטון בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים כתוצאה מתשואה ריאלית שלילית שהושגה במהלך הרבעון בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לתשואה החיובית שהושגה ברבעון המקביל אשתקד ומנגד, עליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד).

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 ביוני 2018, הסתכמו בסך של כ- 26,273 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 23,724 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017, עלייה של כ- 2,549 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 11%.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קן י):

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	
7.40%	0.70%	(0.35%)	2.02%	0.30%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.74%	0.46%	(0.43%)	1.46%	-	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	1.60%	0.84%	2.73%	1.19%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.06%	1.36%	0.77%	2.16%	0.89%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה):

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	
7.40%	0.70%	(0.35%)	2.02%	0.30%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
6.31%	0.45%	(0.59%)	1.50%	(0.20%)	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	1.60%	0.84%	2.73%	1.19%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.63%	1.35%	0.59%	2.21%	0.69%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול:

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	במיליוני ש"ח
					רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
1,333.1	278.2	167.7	460.2	177.0	
192.0	47.3	51.4	93.7	102.2	דמי ניהול קבועים
121.0	10.4	(7.2)	30.2	1.6	דמי ניהול משתנים
313.0	57.7	44.3	123.9	103.8	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 104 מיליוני ש"ח לעומת כ- 124 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 20 מיליוני ש"ח. הירידה בדמי הניהול נובעת בעיקר מגביית דמי ניהול משתנים בתקופת הדוח בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 30 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מתשואה ריאלית נמוכה יותר שנזקפה למבוטחים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מדמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 58 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בדמי הניהול נובעת בעיקר מהתשואה הריאלית השלילית שהושגה ברבעון השני של השנה לעומת התשואה החיובית שהושגה ברבעון המקביל אשתקד.

4.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי נחלקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות ברוטו	1,283,087	1,335,453	(3.9%)	502,303	554,991	(9.5%)	2,433,677
רווחים מהשקעות, נטו	95,280	47,698	99.8%	64,288	41,454	55.1%	92,920
והכנסות מימון	38,277	47,192	(18.9%)	15,771	23,671	(33.4%)	92,443
הכנסות מעמלות	728,575	745,895	(2.3%)	370,772	392,432	(5.5%)	1,538,652
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	223,601	228,803	(2.3%)	114,536	117,534	(2.6%)	466,205
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	42,965	50,421	(14.8%)	19,380	25,069	(22.7%)	99,656
הוצאות הנהלה וכלליות	73,427	17,822	312.0%	39,971	8,474	371.7%	14,732
רווח לפני מס	40,356	23,945	68.5%	15,455	10,906	41.7%	47,614

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב חובה:

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות ברוטו	264,568	282,870	(6.5%)	102,970	117,391	(12.3%)	500,361
רווחים מהשקעות, נטו	42,206	17,526	140.8%	28,980	17,216	68.3%	35,648
והכנסות מימון	250,512	259,442	(3.4%)	138,999	148,816	(6.6%)	517,322
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	21,571	20,458	5.4%	11,107	11,408	(2.6%)	43,038
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	13,333	13,610	(2.0%)	5,717	6,720	(14.9%)	27,981
הוצאות הנהלה וכלליות	(6,509)	(37,990)	(82.9%)	(9,799)	(28,613)	(65.8%)	(63,122)
הפסד לפני מס	(24,149)	(35,014)	(31.0%)	(22,609)	(27,601)	(18.1%)	(46,152)

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 265 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 283 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 7%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 103 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 117 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 12%. הירידה בפרמיות נובעת בעיקר משינוי בתמהיל המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 35 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 11 מיליוני ש"ח. הקיטון בהפסד נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 4 מיליון ש"ח, ומקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח לפני מס ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהפסד לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות ביחס לתקופה מקבילה אשתקד בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח וכתוצאה מהשפעת ריבית חסרת סיכון בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש:

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
1,133,239	(8.4%)	274,240	251,103	(3.4%)	635,575	614,186	פרמיות ברוטו
22,461	39.3%	9,820	13,680	63.5%	12,556	20,524	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,584		(1,269)	1,968	174.2%	1,798	4,930	הכנסות מעמלות (החזרי עמלות)
724,818	(2.2%)	180,730	176,806	1.0%	352,951	356,352	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
242,083	1.7%	59,679	60,675	2.0%	117,472	119,832	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
37,294	(23.1%)	9,573	7,366	(18.6%)	19,333	15,742	הוצאות הנהלה וכלליות
74,911	59.8%	21,110	33,736	43.8%	39,647	57,004	רווח לפני מס
80,769	36.1%	21,709	29,536	26.2%	40,875	51,577	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 614 מיליוני ש"ח לעומת כ- 636 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 3%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בסך של כ- 251 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 274 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 8%. הקיטון בפרמיות נובע מירידה במספר המבוטחים כתוצאה מהתגברות התחרות בשוק.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 41 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור תוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח ומשיפור בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 22 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

1-12/2017	4-6/2017	4-6/2018	1-6/2017	1-6/2018	
שייר ברוטו	שייר ברוטו	שייר ברוטו	שייר ברוטו	שייר ברוטו	Loss Ratio
65%	66%	63%	65%	66%	64%
95%	95%	92%	95%	94%	93%
					Combined Loss Ratio

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי רכוש אחרים:

4.4.2.1

1-12/2017	% שינוי	4-6/2017	4-6/2018	% שינוי	1-6/2017	1-6/2018	באלפי ש"ח
494,242	(8.3%)	105,123	96,450	(1.9%)	244,180	239,478	פרמיות ברוטו
10,045	20.3%	3,492	4,202	33.2%	5,017	6,685	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
75,309	(48.0%)	21,476	11,169	(35.0%)	39,248	25,515	הכנסות מעמלות
73,005	(43.8%)	20,751	11,661	(8.6%)	38,573	35,246	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
122,044	(5.9%)	31,329	29,486	(6.9%)	61,309	57,063	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,920	(18.1%)	5,121	4,193	(8.8%)	9,745	8,892	הוצאות הנהלה וכלליות
54,689	0.8%	12,840	12,945	(21.2%)	25,022	19,727	רווח לפני מס
56,042	(7.4%)	13,108	12,136	(25.4%)	25,387	18,939	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 239 מיליוני ש"ח לעומת כ- 244 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 2%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 96 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 105 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 8%. הירידה בפרמיות נובעת מתהליכי טיוב בתיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 25 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 6 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מעמלות מבטחי משנה בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח ומשיפור חיתומי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 13 ברבעון המקביל אשתקד. השינוי ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מעמלות מבטחי משנה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח ומנגד משיפור חיתומי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

ענפי ביטוח רכוש אחרים

1-12/2017		4-6/2017		4-6/2018		1-6/2017		1-6/2018	
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו
36%	66%	42%	83%	18%	65%	39%	88%	32%	70%
Loss Ratio									
Combined Loss									
Ratio									
76%	95%	79%	113%	79%	96%	78%	117%	85%	101%

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי חבויות אחרים:

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות ברוטו	164,855	172,828	(4.6%)	51,780	58,237	(11.1%)	305,835
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	25,865	12,599	105.3%	17,426	10,926	59.5%	24,766
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	7,650	5,666	35.0%	2,448	2,987	(18.0%)	11,783
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	86,465	94,929	(8.9%)	43,306	42,135	2.8%	223,507
הוצאות הנהלה וכלליות	25,135	29,564	(15.0%)	13,268	15,118	(12.2%)	59,040
רווח (הפסד) לפני מס	3,205	(8,857)		3,089	3,137	(1.5%)	(51,746)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(6,011)	(7,303)	(17.7%)	(3,608)	3,690		(43,045)

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 165 מיליוני ש"ח לעומת כ- 173 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 5%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 52 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 58 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 11%. הירידה בפרמיות נובעת מתהליכי טיוב בתיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס של כ- 7 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, משיפור בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, מעליה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ומעלייה בהכנסות עמלות ממבטחי משנה בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. מנגד חלה הרעה חיתומית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח (בעיקר בשל התפתחויות בגין שנים קודמות).

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 4 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. השינוי ברווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מהרעה חיתומית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד (בעיקר בשל התפתחויות בגין שנים קודמות) בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, ומנגד משיפור בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח וכתוצאה מהשפעת ריבית חסרת סיכון על ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

4.4.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
פרמיות שהורווחו ברוטו	415,115	341,971	21.4%	222,630	174,462	27.6%	704,656
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	18,215	17,861	2.0%	12,563	11,123	12.9%	33,576
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	7,614	7,879	(3.4%)	3,885	3,796	2.3%	13,619
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	273,924	149,864	82.8%	155,115	78,025	98.8%	316,881
הוצאות הנהלה וכלליות	139,069	115,230	20.7%	70,385	57,691	22.0%	237,535
	19,379	17,941	8.0%	9,928	8,916	11.4%	37,844
רווח (הפסד) לפני מס	(62,712)	19,365		(33,525)	11,740		28,730
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(63,539)	15,530		(35,334)	10,955		28,193

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 415 מיליוני ש"ח לעומת כ- 342 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 21%. ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 223 מיליוני ש"ח לעומת כ- 174 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 28%. העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 64 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע בעיקר, משינוי באומדנים אקטואריים בענף ביטוח סיעודי אשר כתוצאה מהם הגדילה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח, לפני מס. כמו כן, חלה עלייה בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח כתוצאה מהגידול במכירות ובהתאם חל גידול ברווח החיתומי בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 35 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נובע בעיקר משינוי באומדנים אקטואריים בענף ביטוח סיעודי אשר כתוצאה מהם הגדילה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח לפני מס. כמו כן חלה עלייה בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח. מנגד, כתוצאה מהגידול במכירות, חל גידול ברווח החיתומי בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח.

5. תזרים מזומנים

באלפי ש"ח	1-6/2018	1-6/2017	% שינוי	4-6/2018	4-6/2017	% שינוי	1-12/2017
תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות):							
שוטפת	(694,699)	13,500		(425,697)	(59,850)	611.3%	611,548
השקעה	(86,158)	(142,566)	(39.6%)	(50,946)	(80,917)	(37.0%)	(264,846)
מימון	190,334	(2,593)		-	(1,591)		(50,267)
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים	19,539	(40,797)		12,551	(24,702)		(28,939)
גידול (קיצון) ביתרת המזומנים	(570,984)	(172,456)	231.1%	(464,092)	(167,060)	177.8%	267,496
יתרת מזומנים לתום תקופה	2,079,902	2,210,934	(5.9%)	2,079,902	2,210,934	(5.9%)	2,650,886

6. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,577 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה בסך 1,311 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,444 מיליוני ש"ח.

לפירוט בדבר גיוס הון רובד 2 לחברה, ראה סעיף 2.8 לעיל וכן באור 4 בדוחות הכספיים.

לענין דיבידנד שחולק בסך של 60 מיליון ש"ח, ראה סעיף 2.7 לעיל וכן באור 5 בדוחות הכספיים.

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף כספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה, ובכלל זה, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים כלהלן: יוכבד (יוכי) דביר (י"ר ודח"צ), יחזקאל (חזי) צאיג (דח"צ), ותומר שרת. כל החברים בוועדה הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף כספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2018, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 20 באוגוסט 2018 והעבירה המלצתה לדירקטוריון. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה כמפורט להלן - ארי קלמן, י"ר; יהודה בן אסאייג, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; אילן שגב, מנהל אגף כספים; שי קומפל, משנה למנכ"ל; אתי הירשמן, המבקרת הפנימית; דן בר-און, האקטואר הראשי, נעמה חשמונאי (אקטוארית ממונה - ביטוח כללי), רגינה אדין-חייקין (אקטוארית ממונה - ביטוח חיים); רואי החשבון המבקרים, רותי כהן יהודיף, מנהלת הסיכונים, שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ונציגת מזכירות החברה.

8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302)

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים, העריכו לתום תקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבעה הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2018, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

9. אירועים לאחר תאריך מאזן

9.1 שינויים ארגוניים

בחודש אוגוסט 2018, הודיע ה"ה אלעד שלף, משנה למנכ"ל ומנהל אגף עסקים בחברה, על פרישה מתפקידו עד לא יאוחר מה- 31 בדצמבר 2018 לאחר תקופת חפיפה. בהמשך לאמור, פעילות אגף עסקים מוזגה לתוך אגף ביטוח אלמנטרי (כבעבר).

9.2 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2018, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, לרבות עבור בעל השליטה בחברה, בגבול אחריות מצטבר לקבוצת מנורה מבטחים בגובה של 110 מיליון דולר, המורכב מפוליסת בסיס בגבול אחריות של 15 מיליון דולר לכל אחת מחטיבות הקבוצה, וכן כיסוי משותף בפוליסת מטריה, לכלל החטיבות בקבוצת מנורה מבטחים בגבול אחריות כולל של 95 מיליון דולר. הפוליסה הינה בהתאם למדיניות התגמול בחברה.

9.3 פדיון קרן - אג"ח סדרה א' בחברה הבת

בחודש יולי 2018, הודיעה מנורה מבטחים גיוס הון על פירעון קרן אגרות חוב (סדרה א') בסך של כ- 36.4 מיליוני ש"ח ע.ג. לפרטים ראה דיווח מיידי של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 1 ביולי 2018 (אסמכתא: 2018-01-062899).

9.4 מינוי דירקטור

בחודש יולי 2018, הלך לעולמו ה"ה שלמה מילוא ז"ל, אשר כיהן כדירקטור וחבר ועדת ביקורת של החברה, וכן כדירקטור וחבר ועדת תגמול של מנורה מבטחים החזקות. בהמשך לאמור, מונה ה"ה רז הייפרמן, כדירקטור בעל כשירות מקצועית, בתוקף החל מיום 1 באוגוסט 2018, ועד לתום האסיפה השנתית הבאה של בעלי המניות של החברה.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

יהודה בן אסאייג
מנהל כללי

ארי קלמן
י"ר הדירקטוריון

רמת גן, 23 באוגוסט, 2018

הצהרה (Certification)

אני, יהודה בן אסאייג, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.06.2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יהודה בן אסאייג
מנהל כללי

23 באוגוסט, 2018

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, **אילן שגב**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.06.2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אילן שגב
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

23 באוגוסט, 2018

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2018

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 78	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
79 - 83	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
84 - 88	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2018 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
23 באוגוסט, 2018

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 ביוני		
מבוקר	2017	2018	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
398,595	370,273	425,555	נכסים בלתי מוחשיים
138	138	144	נכסי מסים נדחים
1,166,109	1,176,450	1,189,929	הוצאות רכישה נדחות
773,340	841,964	609,626	רכוש קבוע
140,372	184,425	142,748	השקעות בחברות כלולות
76,818	76,539	68,514	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
303,353	136,515	473,558	נדל"ן להשקעה אחר
1,713,507	1,777,114	1,764,267	נכסי ביטוח משנה
32,677	33,306	52,876	נכסי מסים שוטפים
242,850	160,097	234,176	חייבים ויתרות חובה
614,585	732,640	726,459	פרמיות לגבייה
22,759,485	22,041,475	24,635,537	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,189,446	3,501,407	3,367,535	נכסי חוב סחירים
6,661,747	5,890,630	6,512,290	נכסי חוב שאינם סחירים
282,552	219,139	356,762	מניות
1,146,061	953,578	1,327,563	אחרות
11,279,806	10,564,754	11,564,150	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
2,332,089	1,693,467	1,737,177	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
318,797	517,467	342,725	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
42,152,521	40,306,624	43,967,441	סך כל הנכסים
25,391,318	23,971,145	26,635,676	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 30 ביוני	
31 בדצמבר	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

<u>הון</u>		
291,332	291,332	291,332
333,486	333,486	333,486
339,784	271,758	303,214
725,159	725,419	679,153
1,689,761	1,621,995	1,607,185
2,150	1,293	1,791
1,691,911	1,623,288	1,608,976
<u>התחייבויות</u>		
12,133,873	11,924,026	12,727,030
25,347,461	23,786,957	26,342,450
180,801	154,018	154,481
125,960	118,233	124,664
23	-	-
1,323,967	1,325,946	1,361,602
1,348,525	1,374,156	1,648,238
40,460,610	38,683,336	42,358,465
42,152,521	40,306,624	43,967,441

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

23 באוגוסט, 2018			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ארי קלמן י"ר הדירקטוריון	יהודה בן אסאייג מנהל כללי	אילן שגב משנה למנהל כללי ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 2018		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 2018		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]					
6,154,567	1,480,788	1,609,581	2,980,347	3,400,394	פרמיות שהורווחו ברוטו
761,962	194,986	199,349	387,853	389,991	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
5,392,605	1,285,802	1,410,232	2,592,494	3,010,403	פרמיות שהורווחו בשייר
2,223,196	526,497	393,912	889,182	556,063	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	57,451	44,232	123,926	103,789	הכנסות מדמי ניהול
141,325	38,441	29,498	76,433	65,779	הכנסות מעמלות
1,021	764	2,925	1,001	2,925	הכנסות אחרות
8,071,172	1,908,955	1,880,799	3,683,036	3,738,959	סך כל ההכנסות
7,018,684	1,663,149	1,593,011	3,159,939	3,250,652	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(591,281)	(181,045)	(140,816)	(358,043)	(303,321)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,427,403	1,482,104	1,452,195	2,801,896	2,947,331	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,061,333	264,536	274,038	521,657	552,237	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
371,906	89,478	87,439	181,083	178,651	הוצאות הנהלה וכלליות
4,673	-	422	-	491	הוצאות אחרות
69,090	25,523	31,388	39,670	45,090	הוצאות מימון
7,934,405	1,861,641	1,845,482	3,544,306	3,723,800	סך כל ההוצאות
(3,467)	1,453	(2,935)	327	(6,960)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
133,300	48,767	32,382	139,057	8,199	רווח לפני מסים על ההכנסה
47,851	17,082	6,458	54,932	(3,126)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
85,449	31,685	25,924	84,125	11,325	רווח נקי
84,055	31,454	25,686	83,588	10,684	מיוחס ל:
1,394	231	238	537	641	בעלי המניות של החברה
85,449	31,685	25,924	84,125	11,325	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
0.36	0.13	0.11	0.36	0.05	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה					רווח נקי
שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
85,449	31,685	25,924	84,125	11,325	
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה
					לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או
					יועברו לרווח והפסד
(19,758)	(6,675)	4,737	(18,642)	10,385	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
127,333	11,419	(16,762)	(4,355)	(17,082)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
(70,194)	(9,982)	(14,621)	(24,893)	(50,478)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
5,874	409	71	643	3,643	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
43,255	(4,829)	(26,575)	(47,247)	(53,532)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
20,796	631	(10,712)	(9,873)	(21,943)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של רווח (הפסד) כולל אחר
(6,755)	(2,282)	1,620	(6,374)	3,551	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
29,214	(3,178)	(17,483)	(31,000)	(35,140)	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
10,145	-	-	-	-	רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
263	1,787	-	1,383	2,856	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
10,408	1,787	-	1,383	2,856	מסים על ההכנסה
2,425	627	-	485	976	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
7,983	1,160	-	898	1,880	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
37,197	(2,018)	(17,483)	(30,102)	(33,260)	סך-הכל רווח (הפסד) כולל
122,646	29,667	8,441	54,023	(21,935)	
					מיוחס ל:
121,252	29,436	8,203	53,486	(22,576)	בעלי המניות של החברה
1,394	231	238	537	641	זכויות שאינן מקנות שליטה
122,646	29,667	8,441	54,023	(21,935)	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	186,909	(11,809)	117,565	7,034	725,159	1,689,761	2,150	1,691,911
-	-	-	-	-	-	-	10,684	10,684	641	11,325
-	-	-	-	-	(1,430)	-	1,430	-	-	-
-	-	-	-	10,385	-	-	-	10,385	-	10,385
-	-	-	(17,082)	-	-	-	-	(17,082)	-	(17,082)
-	-	-	(50,478)	-	-	-	-	(50,478)	-	(50,478)
-	-	-	3,643	-	-	-	-	3,643	-	3,643
-	-	-	-	-	-	-	2,856	2,856	-	2,856
-	-	-	21,943	(3,551)	-	-	(976)	17,416	-	17,416
-	-	-	(41,974)	6,834	(1,430)	-	3,310	(33,260)	-	(33,260)
-	-	-	(41,974)	6,834	(1,430)	-	13,994	(22,576)	641	(21,935)
-	-	-	-	-	-	-	(60,000)	(60,000)	(1,000)	(61,000)
291,332	333,486	40,085	144,935	(4,975)	116,135	7,034	679,153	1,607,185	1,791	1,608,976

יתרה ליום 1 בינואר, 2018
(מבוקר)

רווח נקי
העברה מקרן הערכה מחדש בגין מימוש רכוש קבוע
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 ביוני, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	144,692	1,194	109,753	7,034	640,933	1,568,509	1,756	1,570,265
-	-	-	-	-	-	-	83,588	83,588	537	84,125
-	-	-	-	(18,642)	-	-	-	(18,642)	-	(18,642)
-	-	-	(4,355)	-	-	-	-	(4,355)	-	(4,355)
-	-	-	(24,893)	-	-	-	-	(24,893)	-	(24,893)
-	-	-	643	-	-	-	-	643	-	643
-	-	-	-	-	-	-	1,383	1,383	-	1,383
-	-	-	9,873	6,374	-	-	(485)	15,762	-	15,762
-	-	-	(18,732)	(12,268)	-	-	898	(30,102)	-	(30,102)
-	-	-	(18,732)	(12,268)	-	-	84,486	53,486	537	54,023
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	125,960	(11,074)	109,753	7,034	725,419	1,621,995	1,293	1,623,288

יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 ביוני, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	165,535	(8,092)	116,135	7,034	653,467	1,598,982	1,553	1,600,535
-	-	-	-	-	-	-	25,686	25,686	238	25,924
-	-	-	-	4,737	-	-	-	4,737	-	4,737
-	-	-	(16,762)	-	-	-	-	(16,762)	-	(16,762)
-	-	-	(14,621)	-	-	-	-	(14,621)	-	(14,621)
-	-	-	71	-	-	-	-	71	-	71
-	-	-	10,712	(1,620)	-	-	-	9,092	-	9,092
-	-	-	(20,600)	3,117	-	-	-	(17,483)	-	(17,483)
-	-	-	(20,600)	3,117	-	-	25,686	8,203	238	8,441
291,332	333,486	40,085	144,935	(4,975)	116,135	7,034	679,153	1,607,185	1,791	1,608,976

יתרה ליום 1 באפריל, 2018

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

יתרה ליום 30 ביוני, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	124,745	(6,681)	109,753	7,034	692,805	1,592,559	2,062	1,594,621
-	-	-	-	-	-	-	31,454	31,454	231	31,685
-	-	-	-	(6,675)	-	-	-	(6,675)	-	(6,675)
-	-	-	11,419	-	-	-	-	11,419	-	11,419
-	-	-	(9,982)	-	-	-	-	(9,982)	-	(9,982)
-	-	-	409	-	-	-	-	409	-	409
-	-	-	-	-	-	-	1,787	1,787	-	1,787
-	-	-	(631)	2,282	-	-	(627)	1,024	-	1,024
-	-	-	1,215	(4,393)	-	-	1,160	(2,018)	-	(2,018)
-	-	-	1,215	(4,393)	-	-	32,614	29,436	231	29,667
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	125,960	(11,074)	109,753	7,034	725,419	1,621,995	1,293	1,623,288

יתרה ליום 1 באפריל, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו מממשות של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 ביוני, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	144,692	1,194	109,753	7,034	640,933	1,568,509	1,756	1,570,265
-	-	-	-	-	-	-	84,055	84,055	1,394	85,449
-	-	-	-	(19,758)	-	-	-	(19,758)	-	(19,758)
-	-	-	127,333	-	-	-	-	127,333	-	127,333
-	-	-	(70,194)	-	-	-	-	(70,194)	-	(70,194)
-	-	-	5,874	-	-	-	-	5,874	-	5,874
-	-	-	-	-	10,145	-	-	10,145	-	10,145
-	-	-	-	-	-	-	263	263	-	263
-	-	-	(20,796)	6,755	(2,333)	-	(92)	(16,466)	-	(16,466)
-	-	-	42,217	(13,003)	7,812	-	171	37,197	-	37,197
-	-	-	42,217	(13,003)	7,812	-	84,226	121,252	1,394	122,646
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	186,909	(11,809)	117,565	7,034	725,159	1,689,761	2,150	1,691,911

יתרה ליום 1 בינואר, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש בגין רכוש קבוע

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		נספח	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני				
2017	2018	2017	2018	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	מבוקר	בלתי מבוקר		
						(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
611,548	(59,850)	(425,697)	13,500	(694,699)			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
							החזר השקעות מחברות כלולות (השקעות בחברות כלולות)
18,741	(605)	293	(605)	637			דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
20,270	391	192	475	414			השקעה ברכוש קבוע
(171,151)	(49,882)	(17,131)	(81,513)	(28,580)			השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(135,928)	(31,611)	(34,698)	(62,415)	(65,954)			תמורה ממימוש רכוש קבוע
3,222	790	398	1,492	7,325			מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
(264,846)	(80,917)	(50,946)	(142,566)	(86,158)			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
							קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
-	-	-	-	250,334			פרעון התחייבויות פיננסיות
(49,267)	(591)	-	(1,593)	-			דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
-	-	-	-	(60,000)			דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,000)	(1,000)	-	(1,000)	-			מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(50,267)	(1,591)	-	(2,593)	190,334			הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(28,939)	(24,702)	12,551	(40,797)	19,539			עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
267,496	(167,060)	(464,092)	(172,456)	(570,984)			יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
2,383,390	2,377,994	2,543,994	2,383,390	2,650,886	(ב)		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
2,650,886	2,210,934	2,079,902	2,210,934	2,079,902	(ג)		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו	
ביום	31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
	2017	2017	2018	2017	2018
	מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
		אלפי ש"ח			

					(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
85,449	31,685	25,924	84,125	11,325	רווח נקי לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
3,467	(1,453)	2,935	(327)	6,960	חלק בהפסדי (רווחי) חברות כלולות
(1,765,011)	(376,840)	(189,572)	(662,699)	(243,975)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(80,799)	(28,102)	(107,092)	(30,680)	(128,543)	נכסי חוב סחירים
(290,154)	(74,657)	(59,264)	(112,135)	(101,651)	נכסי חוב שאינם סחירים
(22,003)	(3,046)	(10,489)	(13,295)	(14,004)	מניות
(53,708)	(323)	19,621	(39,942)	3,514	השקעות אחרות
(446,664)	(106,128)	(157,224)	(196,052)	(240,684)	
61,628	21,826	26,489	34,611	38,994	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
130	96	(11)	(12)	56	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
(45)	-	(371)	-	(371)	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(7,355)	-	(185)	-	(185)	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
4,534	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
					פחת והפחות:
37,691	7,820	8,920	17,850	16,334	רכוש קבוע
84,886	21,827	19,805	44,227	38,993	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
2017		2017	2018	2017	2018
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)

2,479,934	489,260	548,605	919,430	994,989	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
623,364	141,135	95,746	413,517	593,157	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(47,494)	(19,684)	22,711	(111,101)	(50,760)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(36,911)	(7,621)	843	(47,252)	(23,820)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
47,851	17,082	6,458	54,932	(3,126)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(562)	(128)	(127)	(327)	(251)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
-	-	8,926	-	8,926	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(466,356)	(347,587)	(1,322,331)	(574,815)	(1,921,772)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(12,951)	(64)	(3,281)	(163)	(5,896)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
-	-	4,456	-	4,456	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(1,029,849)	(236,185)	92,586	(436,979)	(279,405)	תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(20,047)	27,573	77,477	(138,102)	(111,874)	פרמיות לגבייה
(37,843)	11,109	(621)	44,910	8,674	חייבים ויתרות חובה
55,503	(24,629)	52,381	53,861	38,366	זכאים ויתרות זכות
4,241	(2,025)	909	(2,366)	1,560	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(467,859)	(384,616)	(704,476)	(586,857)	(1,130,654)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(61,235)	(17,990)	(18,821)	(25,490)	(25,534)	ריבית ששולמה
809,404	221,899	203,898	399,680	344,775	ריבית שהתקבלה
(57,535)	(45,036)	(5,916)	(47,695)	(24,754)	מסים ששולמו
65,602	54,589	-	54,611	-	מסים שהתקבלו
237,722	79,619	73,694	135,126	130,143	דיבינדנד שהתקבל
993,958	293,081	252,855	516,232	424,630	
611,548	(59,850)	(425,697)	13,500	(694,699)	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
2017	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

1,832,444	1,888,251	2,246,073	1,832,444	2,332,089
550,946	489,743	297,921	550,946	318,797
<u>2,383,390</u>	<u>2,377,994</u>	<u>2,543,994</u>	<u>2,383,390</u>	<u>2,650,886</u>

2,332,089	1,693,467	1,737,177	1,693,467	1,737,177
318,797	517,467	342,725	517,467	342,725
<u>2,650,886</u>	<u>2,210,934</u>	<u>2,079,902</u>	<u>2,210,934</u>	<u>2,079,902</u>

(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים
תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה

(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים
תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף
התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה ז'בוטינסקי 23, רמת גן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2018 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט תקן חדש שנכנס לתוקף ב- 1 בינואר, 2018 כמפורט להלן:

IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB בחודש מאי, 2014.

התקן מחליף, בין היתר, את IAS 18 הכנסות. התקן איננו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על סוכנויות הביטוח ועל חוזים לניהול נכסים (קרנות פנסיה, קופות גמל וחוזי השקעה).

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. החברה בחרה ליישם את הוראות התקן, ככל שחלות עליה, למפרע עם הקלות מסוימות וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה. גישת יישום למפרע חלקי דורשת הכרה בהשפעה המצטברת של יישום התקן על חוזים שטרם הושלמו ליום 1 בינואר 2018 באמצעות התאמה של יתרת הפתיחה של יתרת הרווח לאותו מועד ולא נדרשת הצגה מחדש של מספרי השוואה. לאמור לעיל, לא היתה השפעה על יתרת הפתיחה של יתרת הרווח בדוחותיה הכספיים של החברה.

השפעה בסוכנות הביטוח

בפוליסות בהן לא קיים שירות עוקב יכללו במחיר העסקה גם עמלות נפרעים בהתאם להוראות התקן לגבי תמורה משתנה ויוכרו במועד הפקת הפוליסה חלק הכרה על פני חיי הפוליסה. לשינוי זה אין השפעה ליום 1 בינואר, 2018 מכיוון שהחברה מיישמת את ההקלה לגבי חוזים שהושלמו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

ראה באור 7 ס"ק א' ו-ב' להלן בדבר שינויים בריבית ושינוי אומדן והשפעתם על ההתחייבויות הביטוחיות.

ג. תקן חדש שטרם הגיע מועד יישומו- IFRS 16 חכירות

בחודש ינואר 2016 פרסם ה- IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות (להלן - התקן החדש).

בהתאם לתקן החדש, חכירה מוגדרת כחווה, או חלק מחווה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת.

להלן עיקרי השפעות התקן החדש:

- התקן החדש דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בנכס מול התחייבות בדוח על המצב הכספי (פרט למקרים מסוימים, ראה להלן) באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS 17 חכירות.
- חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות-שימוש. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש (לדוגמה, אחוז מהפדיון) יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.
- התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

התקן החדש ייושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי, בשלב זה אין בכוונת החברה לאמץ את התקן החדש באימוץ מוקדם.

התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

(א) יישום למפרע מלא - במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה.

(ב) גישת יישום למפרע חלקי - לפי גישה זו, לא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, תחושב תוך שימוש בריבית ההיוון הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה. לגבי יתרת נכס זכות-השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

- הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
- הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם קיים, ייזקף להון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקן חדש שטרם הגיע מועד יישומו- IFRS 16 חכירות (המשך)

בשלב זה, החברה בוחנת את האפשרויות השונות ליישום התקן החדש למפרע.

החברה מעריכה, לאחר בחינת השלכות יישום התקן החדש, כי ליישומו לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער חליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לששה חודשים שהסתיימו ביום:

5.3	0.9	0.9	30 ביוני, 2018
(9.1)	0.7	-	30 ביוני, 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

3.9	1.2	1.0	30 ביוני, 2018
(3.7)	0.9	(0.1)	30 ביוני, 2017

(9.8)	0.3	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017
-------	-----	-----	------------------------------------

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים כגון כלי שיט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענפי רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,400,394	-	-	1,193,723	415,115	1,791,556
389,991	-	-	258,375	68,976	62,640
3,010,403	-	-	935,348	346,139	1,728,916
556,063	(2,777)	13,701	95,280	18,215	431,644
103,789	-	-	-	-	103,789
65,779	(2,405)	8,206	38,277	7,614	14,087
2,925	-	2,925	-	-	-
3,738,959	(5,182)	24,832	1,068,905	371,968	2,278,436
3,250,652	-	-	916,166	346,971	1,987,515
(303,321)	-	-	(187,591)	(73,047)	(42,683)
2,947,331	-	-	728,575	273,924	1,944,832
552,237	(2,405)	-	223,601	139,069	191,972
178,651	(2,777)	12,637	42,965	19,379	106,447
491	-	491	-	-	-
45,090	-	39,112	654	1,286	4,038
3,723,800	(5,182)	52,240	995,795	433,658	2,247,289
(6,960)	-	-	317	(1,022)	(6,255)
8,199	-	(27,408)	73,427	(62,712)	24,892
(50,676)	-	(11,513)	(33,071)	(827)	(5,265)
(42,477)	-	(38,921)	40,356	(63,539)	19,627
ליום 30 ביוני, 2018					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,727,030	-	-	5,098,194	1,327,426	6,301,410
26,342,450	-	-	-	69,160	26,273,290

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,435,167	341,971	1,203,209	-	-	2,980,347
68,482	64,200	255,171	-	-	387,853
1,366,685	277,771	948,038	-	-	2,592,494
769,607	17,861	47,698	63,103	(9,087)	889,182
123,926	-	-	-	-	123,926
16,997	7,879	47,192	7,617	(3,252)	76,433
4	-	-	997	-	1,001
2,277,219	303,511	1,042,928	71,717	(12,339)	3,683,036
1,953,263	212,449	994,227	-	-	3,159,939
(47,126)	(62,585)	(248,332)	-	-	(358,043)
1,906,137	149,864	745,895	-	-	2,801,896
180,876	115,230	228,803	-	(3,252)	521,657
104,488	17,941	50,421	17,320	(9,087)	181,083
3,332	1,051	824	34,463	-	39,670
2,194,833	284,086	1,025,943	51,783	(12,339)	3,544,306
(450)	(60)	837	-	-	327
81,936	19,365	17,822	19,934	-	139,057
(28,154)	(3,835)	6,123	(19,998)	-	(45,864)
53,782	15,530	23,945	(64)	-	93,193
ליום 30 ביוני, 2017					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
5,728,914	1,117,808	5,077,304	-	-	11,924,026
23,723,504	63,453	-	-	-	23,786,957

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,609,581	-	-	597,756	222,630	789,195
199,349	-	-	132,952	35,652	30,745
1,410,232	-	-	464,804	186,978	758,450
393,912	(467)	1,905	64,288	12,563	315,623
44,232	-	-	-	-	44,232
29,498	(1,127)	3,508	15,771	3,885	7,461
2,925	-	2,925	-	-	-
1,880,799	(1,594)	8,338	544,863	203,426	1,125,766
1,593,011	-	-	456,118	195,069	941,824
(140,816)	-	-	(85,346)	(39,954)	(15,516)
1,452,195	-	-	370,772	155,115	926,308
274,038	(1,127)	-	114,536	70,385	90,244
87,439	(467)	6,638	19,380	9,928	51,960
422	-	422	-	-	-
31,388	-	26,561	330	1,088	3,409
1,845,482	(1,594)	33,621	505,018	236,516	1,071,921
(2,935)	-	-	126	(435)	(2,626)
32,382	-	(25,283)	39,971	(33,525)	51,219
(26,575)	-	10,004	(24,516)	(1,809)	(10,254)
5,807	-	(15,279)	15,455	(35,334)	40,965

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,480,788	-	-	609,258	174,462	697,068
194,986	-	-	130,734	32,337	31,915
1,285,802	-	-	478,524	142,125	665,153
526,497	(4,539)	25,838	41,454	11,123	452,621
57,451	-	-	-	-	57,451
38,441	(1,439)	3,476	23,671	3,796	8,937
764	-	761	-	-	3
1,908,955	(5,978)	30,075	543,649	157,044	1,184,165
1,663,149	-	-	518,849	110,395	1,033,905
(181,045)	-	-	(126,417)	(32,370)	(22,258)
1,482,104	-	-	392,432	78,025	1,011,647
264,536	(1,439)	-	117,534	57,691	90,750
89,478	(4,539)	8,312	25,069	8,916	51,720
25,523	-	21,758	393	818	2,554
1,861,641	(5,978)	30,070	535,428	145,450	1,156,671
1,453	-	-	253	146	1,054
48,767	-	5	8,474	11,740	28,548
(3,042)	-	1,475	2,432	(785)	(6,164)
45,725	-	1,480	10,906	10,955	22,384

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,014,157	704,656	2,435,754	-	-	6,154,567
127,717	128,160	506,085	-	-	761,962
2,886,440	576,496	1,929,669	-	-	5,392,605
2,008,373	33,576	92,920	106,549	(18,222)	2,223,196
313,025	-	-	-	-	313,025
23,562	13,619	92,443	17,481	(5,780)	141,325
6	-	-	1,015	-	1,021
5,231,406	623,691	2,115,032	125,045	(24,002)	8,071,172
4,665,058	454,683	1,898,943	-	-	7,018,684
(93,188)	(137,802)	(360,291)	-	-	(591,281)
4,571,870	316,881	1,538,652	-	-	6,427,403
363,373	237,535	466,205	-	(5,780)	1,061,333
214,722	37,844	99,656	37,906	(18,222)	371,906
-	-	-	4,673	-	4,673
4,550	1,529	1,525	61,486	-	69,090
5,154,515	593,789	2,106,038	104,065	(24,002)	7,934,405
(8,033)	(1,172)	5,738	-	-	(3,467)
68,858	28,730	14,732	20,980	-	133,300
(5,758)	(537)	32,882	27,076	-	53,663
63,100	28,193	47,614	48,056	-	186,963
ליום 31 בדצמבר, 2017					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
5,994,284	1,179,442	4,960,147	-	-	12,133,873
25,283,630	63,831	-	-	-	25,347,461

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ
		(ואחרים *)	(אחרים **)	
		בלתי מבוקר		
		אלפי ש"ח		
פרמיות ברוטו	264,568	614,186	239,478	1,283,087
פרמיות ביטוח משנה	9,186	40,275	151,740	273,429
פרמיות בשייר	255,382	573,911	87,738	1,009,658
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	(18,933)	(50,307)	1,162	(74,310)
פרמיות שהורווחו בשייר	236,449	523,604	88,900	935,348
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	42,206	20,524	6,685	95,280
הכנסות מעמלות	182	4,930	25,515	38,277
סך כל ההכנסות	278,837	549,058	121,100	1,068,905
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	251,710	385,397	174,936	916,166
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(1,198)	(29,045)	(139,690)	(187,591)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	250,512	356,352	35,246	728,575
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	21,571	119,832	57,063	223,601
הוצאות הנהלה וכלליות	13,333	15,742	8,892	42,965
הוצאות מימון	95	182	183	654
סך כל ההוצאות	285,511	492,108	101,384	995,795
חלק ברווחי חברות כלולות	165	54	11	317
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה	(6,509)	57,004	19,727	73,427
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	(17,640)	(5,427)	(788)	(33,071)
סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה	(24,149)	51,577	18,939	40,356
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2018 (בלתי מבוקר)	2,153,951	819,860	598,461	5,098,194
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני, 2018 (בלתי מבוקר)	2,068,606	762,409	136,588	4,061,506

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
282,870	635,575	244,180	172,828	1,335,453	פרמיות ברוטו
7,302	36,700	151,930	62,403	258,335	פרמיות ביטוח משנה
275,568	598,875	92,250	110,425	1,077,118	פרמיות בשייר
(38,357)	(83,823)	(1,576)	(5,324)	(129,080)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
237,211	515,052	90,674	105,101	948,038	פרמיות שהורווחו בשייר
17,526	12,556	5,017	12,599	47,698	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
480	1,798	39,248	5,666	47,192	הכנסות מעמלות
255,217	529,406	134,939	123,366	1,042,928	סך כל ההכנסות
269,971	375,629	224,537	124,090	994,227	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(10,529)	(22,678)	(185,964)	(29,161)	(248,332)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
259,442	352,951	38,573	94,929	745,895	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
20,458	117,472	61,309	29,564	228,803	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
13,610	19,333	9,745	7,733	50,421	הוצאות הנהלה וכלליות
129	155	322	218	824	הוצאות מימון
293,639	489,911	109,949	132,444	1,025,943	סך כל ההוצאות
432	152	32	221	837	חלק ברווחי חברות כלולות
(37,990)	39,647	25,022	(8,857)	17,822	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
2,976	1,228	365	1,554	6,123	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(35,014)	40,875	25,387	(7,303)	23,945	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,100,306	851,308	636,024	1,489,666	5,077,304	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2017 (בלתי מבוקר)
2,007,315	797,388	149,844	1,025,887	3,980,434	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני, 2017 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2018					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		ואחרים (*)	אחרים (**)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
102,970	251,103	96,450	51,780	502,303	פרמיות ברוטו
3,943	13,936	62,168	23,226	103,273	פרמיות ביטוח משנה
99,027	237,167	34,282	28,554	399,030	פרמיות בשייר
17,813	25,837	8,728	13,396	65,774	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
116,840	263,004	43,010	41,950	464,804	פרמיות שהורווחו בשייר
28,980	13,680	4,202	17,426	64,288	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
186	1,968	11,169	2,448	15,771	הכנסות מעמלות
146,006	278,652	58,381	61,824	544,863	סך כל ההכנסות
141,795	187,759	82,370	44,194	456,118	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,796)	(10,953)	(70,709)	(888)	(85,346)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
138,999	176,806	11,661	43,306	370,772	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
11,107	60,675	29,486	13,268	114,536	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,717	7,366	4,193	2,104	19,380	הוצאות הנהלה וכלליות
48	90	100	92	330	הוצאות מימון
155,871	244,937	45,440	58,770	505,018	סך כל ההוצאות
66	21	4	35	126	חלק ברווחי חברות כלולות
(9,799)	33,736	12,945	3,089	39,971	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(12,810)	(4,200)	(809)	(6,697)	(24,516)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(22,609)	29,536	12,136	(3,608)	15,455	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2017					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	ענפי	
אלפי ש"ח	בלתי מבוקר	סה"כ			
117,391	274,240	105,123	58,237	554,991	פרמיות ברוטו
3,192	12,840	67,346	24,107	107,485	פרמיות ביטוח משנה
114,199	261,400	37,777	34,130	447,506	פרמיות בשייר
6,373	1,170	7,431	16,044	31,018	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
120,572	262,570	45,208	50,174	478,524	פרמיות שהורווחו בשייר
17,216	9,820	3,492	10,926	41,454	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
477	(1,269)	21,476	2,987	23,671	הכנסות מעמלות
138,265	271,121	70,176	64,087	543,649	סך כל ההכנסות
154,361	189,395	106,238	68,855	518,849	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(5,545)	(8,665)	(85,487)	(26,720)	(126,417)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
148,816	180,730	20,751	42,135	392,432	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
11,408	59,679	31,329	15,118	117,534	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,720	9,573	5,121	3,655	25,069	הוצאות הנהלה וכלליות
64	76	146	107	393	הוצאות מימון
167,008	250,058	57,347	61,015	535,428	סך כל ההוצאות
130	47	11	65	253	חלק ברווחי חברות כלולות
(28,613)	21,110	12,840	3,137	8,474	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
1,012	599	268	553	2,432	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(27,601)	21,709	13,108	3,690	10,906	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
500,361	1,133,239	494,242	305,835	2,433,677	פרמיות ברוטו
13,000	60,978	311,084	117,299	502,361	פרמיות ביטוח משנה
487,361	1,072,261	183,158	188,536	1,931,316	פרמיות בשייר
(1,281)	(20,924)	1,483	19,075	(1,647)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
486,080	1,051,337	184,641	207,611	1,929,669	פרמיות שהורווחו בשייר
35,648	22,461	10,045	24,766	92,920	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
767	4,584	75,309	11,783	92,443	הכנסות מעמלות
522,495	1,078,382	269,995	244,160	2,115,032	סך כל ההכנסות
527,147	775,746	337,754	258,296	1,898,943	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(9,825)	(50,928)	(264,749)	(34,789)	(360,291)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
517,322	724,818	73,005	223,507	1,538,652	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
43,038	242,083	122,044	59,040	466,205	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,981	37,294	19,920	14,461	99,656	הוצאות הנהלה וכלליות
243	295	569	418	1,525	הוצאות מימון
588,584	1,004,490	215,538	297,426	2,106,038	סך כל ההוצאות
2,967	1,019	232	1,520	5,738	חלק ברווחי חברות כלולות
(63,122)	74,911	54,689	(51,746)	14,732	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
16,970	5,858	1,353	8,701	32,882	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(46,152)	80,769	56,042	(43,045)	47,614	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,105,705	771,237	562,730	1,520,475	4,960,147	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)
2,022,540	721,553	144,190	1,067,297	3,955,580	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות ביטוח חיים

נתונים לששה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2018

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
1,791,556	16,211	244,174	986,136	246,936	270,152	27,947
572,464	-	-	572,394	-	70	-
111,761	-	-	66,614	13,273	37,175	(5,301)
1,944,311	12,510	105,067	1,039,943	243,307	374,658	168,826
43,204	-	-	43,112	22	(33)	103

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות ביטוח חיים (המשך)

נתונים לששה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2017

פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		מספחים		מספחים		
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	משנת 2004		עד שנת (1) 1990
				שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	
1,435,167	13,408	221,518	907,227	14,490	245,463	33,061
486,685	-	-	486,672	-	13	-
122,453	-	-	59,008	3,009	64,480	(4,044)
1,854,644	14,157	123,992	1,042,474	20,063	549,769	104,189
98,619	-	-	98,424	29	52	114

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות ביטוח חיים (המשך)

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2018

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה		
789,195	7,934	123,862	480,443	28,107	135,172	13,677
287,640	-	-	287,575	-	65	-
36,809	-	-	33,876	6,946	10,355	(14,368)
907,857	9,787	52,916	533,495	20,553	186,291	104,814
33,967	-	-	33,934	(6)	(39)	78

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות ביטוח חיים (המשך)

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004			
	קבוצתי	פרט	שאינו תלוי תלוי תשואה		עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
			תלוי תשואה	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
697,068	5,979	112,647	441,742	-	119,769	16,931
207,235	-	-	207,232	-	3	-
56,430	-	-	29,929	1,822	27,302	(2,622)
974,219	8,677	54,103	525,528	5,655	295,974	84,281
59,686	-	-	59,587	(12)	32	79

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות ביטוח חיים (המשך)

נתונים לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר, 2017

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה מבוקר	שאינו תלוי תשואה		
אלפי ש"ח						
3,014,157	30,395	451,881	1,740,244	187,248	541,925	62,464
1,010,581	-	-	1,010,557	-	23	1
364,337	-	-	121,896	21,958	191,128	29,355
4,383,280	32,456	243,604	2,237,843	215,513	1,407,433	246,431
281,778	-	-	281,443	39	149	147

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות

נתונים לששה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
422,339	(* 42,304)	(* 316,241)	22,460	41,334
346,971	28,658	171,936	19,584	126,793

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 265,196 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 51,045 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לששה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
349,074	(* 39,106)	(* 271,306)	429	38,233
212,449	24,586	144,378	33	43,452

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 238,719 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 32,587 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 ביוני, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
212,037	(* 7,613)	(* 161,079)	22,471	20,874
195,069	14,578	94,624	19,141	66,726

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 133,742 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 27,337 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות (המשך)

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 30 ביוני, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך בלתי מבוקר אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט
166,287	(* 8,658)	(* 138,192)	216	19,221
110,395	11,326	72,018	171	26,880

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 121,249 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 16,943 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשנה שהסתיימה

ביום 31 בדצמבר, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך מבוקר אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט
707,707	(* 70,677)	(* 558,973)	945	77,112
454,683	50,770	322,547	706	80,660

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח ברוטו

(*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 488,587 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 70,386 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

באור 4: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 30 ביוני		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
76,818	76,539	68,514	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
7,683,089	7,373,328	8,495,715	נכסי חוב סחירים
4,236,327	4,104,517	4,137,423	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
5,352,575	4,948,311	5,933,432	מניות
5,487,494	5,615,319	6,068,967	השקעות פיננסיות אחרות (**)
22,759,485	22,041,475	24,635,537	סך הכל השקעות פיננסיות
2,332,089	1,693,467	1,737,177	מזומנים ושווי מזומנים
222,926	159,664	194,448	אחר
25,391,318	23,971,145	26,635,676	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

498,066	481,653	504,321	(*) כולל נכסים שנמדדו לפי עלות מופחתת
568,072	538,821	565,581	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 30 ביוני, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

8,495,715	-	1,369,029	7,126,686	השקעות פיננסיות:
3,633,102	16,365	3,616,737	-	נכסי חוב סחירים
5,933,432	70,747	20,214	5,842,471	נכסי חוב שאינם סחירים
6,068,967	1,488,839	1,655,241	2,924,887	מניות
24,131,216	1,575,951	6,661,221	15,894,044	השקעות פיננסיות אחרות
				סה"כ

ליום 30 ביוני, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

7,373,328	-	1,018,890	6,354,438	השקעות פיננסיות:
3,622,864	18,006	3,604,858	-	נכסי חוב סחירים
4,948,311	34,363	15,332	4,898,616	נכסי חוב שאינם סחירים
5,615,319	1,270,984	1,528,973	2,815,362	מניות
21,559,822	1,323,353	6,168,053	14,068,416	השקעות פיננסיות אחרות
				סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			

7,683,089	-	1,037,496	6,645,593	השקעות פיננסיות:
3,738,261	24,147	3,714,114	-	נכסי חוב סחירים
5,352,575	36,768	29,758	5,286,049	נכסי חוב שאינם סחירים
5,487,494	1,314,927	1,395,001	2,777,566	מניות
22,261,419	1,375,842	6,176,369	14,709,208	השקעות פיננסיות אחרות
				סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות		נכסי חוב שאינם סחירים	
	אחרות	מניות		
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
94,732	90,700	3,011	1,021	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
236,296	204,722	31,196	378	רכישות
(125,765)	(119,794)	-	(5,971)	מכירות
(4,708)	(1,059)	(399)	(3,250)	פדיונות
211	-	171	40	העברות אל רמה 3
(657)	(657)	-	-	העברות מתוך רמה 3
1,575,951	1,488,839	70,747	16,365	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה
				שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד
				בגין נכסים המוחזקים נכון
104,957	102,323	3,070	(436)	ליום 30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
(75,001)	(78,677)	4,979	(1,303)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
119,846	119,743	-	103	רכישות
(45,903)	(43,369)	-	(2,534)	מכירות
(1,079)	-	(142)	(937)	פדיונות
(974)	-	-	(974)	העברות מתוך רמה 3
1,323,353	1,270,984	34,363	18,006	יתרה ליום 30 ביוני, 2017
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2017
(67,791)	(70,949)	5,000	(1,842)	

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות מתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,469,273	1,409,524	39,094	20,655	יתרה ליום 1 באפריל, 2018
48,411	48,434	636	(659)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
142,331	110,908	31,045	378	רכישות
(83,122)	(79,370)	-	(3,752)	מכירות
(496)	-	(199)	(297)	פדיונות
211	-	171	40	העברות אל רמה 3
(657)	(657)	-	-	העברות מתוך רמה 3
1,575,951	1,488,839	70,747	16,365	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2018
45,474	46,376	666	(1,568)	

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,306,888	1,255,256	30,338	21,294	יתרה ליום 1 באפריל, 2017
(36,878)	(39,654)	4,167	(1,391)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
74,761	74,761	-	-	רכישות
(20,577)	(19,379)	-	(1,198)	מכירות
(841)	-	(142)	(699)	פדיונות
1,323,353	1,270,984	34,363	18,006	יתרה ליום 30 ביוני, 2017
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
(32,155)	(34,630)	4,188	(1,713)	ליום 30 ביוני, 2017

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
(39,156)	(46,181)	3,144	3,881	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
370,531	359,787	10,559	185	רכישות
(214,174)	(206,377)	(6,461)	(1,336)	מכירות
(2,184)	-	-	(2,184)	פדיונות
3,675	2,751	-	924	העברות אל רמה 3
(69,314)	(68,340)	-	(974)	העברות מתוך רמה 3
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2017
(14,316)	(17,183)	52	2,815	

במהלך שנת 2017 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 30 ביוני, 2018	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,613,679	3,368,781
3,898,611	4,167,722
6,512,290	7,536,503

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2017	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,585,501	3,306,473
3,305,129	3,576,324
5,890,630	6,882,797

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2017	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,675,236	3,507,539
3,986,511	4,299,907
6,661,747	7,807,446

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 ביוני, 2018			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,922,398	445,137	-	3,367,535
321,340	1,458	33,964	356,762
556,695	474,693	296,175	1,327,563
3,800,433	921,288	330,139	5,051,860

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 30 ביוני, 2017			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
3,146,759	354,648	-	3,501,407
208,404	160	10,575	219,139
329,414	424,179	199,985	953,578
3,684,577	778,987	210,560	4,674,124

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 31 בדצמבר, 2017				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,822,580	366,866	-	3,189,446	נכסי חוב סחירים
267,965	122	14,465	282,552	מניות
532,135	399,014	214,912	1,146,061	השקעות פיננסיות אחרות
3,622,680	766,002	229,377	4,618,059	סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		

14,465	214,912	229,377	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
-	(1,598)	(1,598)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
1,125	15,410	16,535	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
18,452	86,792	105,244	רכישות
-	(18,060)	(18,060)	מכירות
(133)	(847)	(980)	פדיונות
55	-	55	העברות אל רמה 3
-	(434)	(434)	העברות מתוך רמה 3
33,964	296,175	330,139	יתרה ליום 30 ביוני, 2018

21	1,372	1,393	סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
			30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		

9,521	193,495	203,016
-	(830)	(830)
1,101	(8,944)	(7,843)
-	22,799	22,799
-	(6,535)	(6,535)
(47)	-	(47)
10,575	199,985	210,560

יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
 סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
 סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
 אחר
 רכישות
 מכירות
 פדיונות

יתרה ליום 30 ביוני, 2017

7	875	882
---	-----	-----

סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
 ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
 30 ביוני, 2017

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
253,895	238,644	15,251	יתרה ליום 1 באפריל, 2018
(22)	(21)	(1)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
9,065	8,765	300	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
82,839	64,387	18,452	רכישות
(15,166)	(15,166)	-	מכירות
(66)	-	(66)	פדיונות
28	-	28	העברות אל רמה 3
(434)	(434)	-	העברות מתוך רמה 3
330,139	296,175	33,964	יתרה ליום 30 ביוני, 2018
			סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
588	578	10	30 ביוני, 2018

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
9,677	192,498	202,175
-	(364)	(364)
945	(3,916)	(2,971)
-	14,984	14,984
-	(3,217)	(3,217)
(47)	-	(47)
10,575	199,985	210,560

יתרה ליום 1 באפריל, 2017
 סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
 סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
 אחר
 רכישות
 מכירות
 פדיונות
 יתרה ליום 30 ביוני, 2017

סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
 ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
 ליום 30 ביוני, 2017

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
203,016	193,495	9,521	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
3,858	1,731	2,127	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
62	1,483	(1,421)	אחר
66,790	61,061	5,729	רכישות
(32,521)	(31,173)	(1,348)	מכירות
(143)	-	(143)	פדיונות
1,320	1,320	-	העברות אל רמה 3
(13,005)	(13,005)	-	העברות מתוך רמה 3
229,377	214,912	14,465	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
			סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
9,878	8,763	1,115	31 בדצמבר, 2017

במהלך שנת 2017 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום			ליום		
31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2017	2017	2018	2017	2017	2018
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
1,172,420	1,189,215	1,401,750	1,036,039	1,092,467	1,306,423
298,921	294,636	292,402	275,130	269,204	270,276
-	5,292	-	-	2,280	-
1,471,341	1,489,143	1,694,152	1,311,169	1,363,951	1,576,699
35,455	9,094	59,078	35,455	9,094	59,078
1,901	1,111	12,461	1,901	1,111	12,461
37,356	10,205	71,539	37,356	10,205	71,539
1,508,697	1,499,348	1,765,691	1,348,525	1,374,156	1,648,238
1,172,420	1,189,215	1,401,750	1,036,039	1,092,467	1,306,423

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

אגרות חוב (*)
שטרי הון נדחים שהונפקו לחברה האם
פיקדון צובר ריבית

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות
מזה כתבי התחייבות נדחים
המהווים הון לצרכי הסולוונסי
(*) לרבות כתבי התחייבות נדחים.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

30 ביוני, 2018				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
205	71,334	-	71,539	

30 ביוני, 2017				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	10,205	-	10,205	

31 בדצמבר, 2017				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
80	37,276	-	37,356	

3. גיוס כתבי התחייבות נדחים

ביום 15 בפברואר, 2018, בהמשך לפרסום דוח דירוג של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') אשר דורגו על ידי מדרוג בע"מ בדירוג A1 (באופק יציב), ולאחר פרסום דוח הצעת מדף, השלימה חברת בת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון) גיוס בהיקף של 253,880,000 ש"ח, באמצעות הקצאה לציבור של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של 253,880,000 ש"ח בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד של מנורה גיוס הון.

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') תיפרע בתשלום אחד, בשנת 2032. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית, קבועה, בשיעור של 3.43%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 30 ביוני ו- 31 בדצמבר של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2018 ועד לשנת 2032 (כולל). לחברה אפשרות לפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפדיון מוקדם יהיה ביום 30 ביוני, 2029, ראה דיווח מידי מיום 14 בפברואר 2018, (אסמכתא: 2018-01-012504) (להלן: "דוח הצעת המדף"). ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.681%.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. גיוס כתבי התחייבות נדחים (המשך)

כמו כן, בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה'), יידחו תשלומי קרן, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה.

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בחברה כהון רובד 2, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. החברה התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפרעון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבות החברה לשאת בתשלום מלוא הסכומים כאמור הינה בעלת המאפיינים הבאים: (1) קודמת להתחייבויות החברה כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון רובד 1 (הון ראשוני מורכב); (2) בעלות מעמד שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה החברה מסוג הון משני מורכב ולכתבי התחייבות נדחים שתנפיק החברה מסוג הון רובד 2; ו- (3) נדחית ליתר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה. לפרטים נוספים בדבר תנאי ההנפקה ראה דוח הצעת המדף. שירותי הייעוץ בגין ההנפקה האמורה בוצעו בתנאי שוק על ידי חברה קשורה מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ.

באור 5: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות הון

יש לעיין בבאור זה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2017.

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

כחלק מתהליך יישום משטר סולבנסי, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה. דירקטוריון החברה נדרש לקבוע הון יעד שישקף יחס כושר פירעון ראוי לדעתו לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 5 בפברואר, 2018 החליט דירקטוריון החברה על הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד בהתאם לסעיף 1(א)(2) למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם ביום 1 באוקטובר 2017, על ידי הממונה, ואשר מטרתו יצירת כרית ביטחון כתנאי לחלוקת דיבידנד כאמור.

הון היעד אשר משמש ככרית ביטחון לחלוקת דיבידנד ונקבע על ידי דירקטוריון החברה, הינו בשיעור של 110% מיחס כושר הפרעון הנדרש, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, בהתאם להוראות הסולבנסי החלות על חברות הביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר אשר פורסמו על ידי הממונה לעניין זה (להלן: "הוראות המעבר").

יצוין, כי בהתאם להחלטה הנ"ל, הון היעד לצורך חלוקת דיבידנד, ייבנה בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ-0.7%) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד על שיעור של 115% מיחס כושר הפרעון הנדרש. מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

2. משטר ההון החל על החברה - כללי

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות חוזר סולבנסי, לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, זאת בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), אשר אומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר הסולבנסי מבוסס על הנדבך הכמותי לפי הדירקטיבה והוראותיה הנלוות, תוך התאמה לשוק בישראל והוא מיושם בישראל החל מיום 30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

בחוזר שפורסם בחודש דצמבר 2017 על עדכוניו, (להלן - "חוזר הגילוי") נכללו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברת הביטוח, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של חברת הביטוח ודרישות הגילוי לגביו. בהתאם לחוזר הגילוי, חברת ביטוח אשר מבוקרת בגין יחס כושר פרעון כלכלי, תפרסם את הדוח באתר האינטרנט שלה במועד פרסום הדוח הכספי ליום 30 ביוני, 2018.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

2. משטר ההון החל על החברה - כללי (המשך)

הרכב הון עצמי

על פי חישוב שביצעה החברה על בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר, 2017, נכון ליום 30 ביוני, 2018 קיים לחברה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר.

החברה החליטה לפרסם את דוח יחס כושר הפרעון הכלכלי גם כחלק מהדוחות הרבעוניים ליום 30 ביוני, 2018.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים, ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, שהטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל, כגון: אופן חישוב ריבית ההיוון, פעולות הנהלה בעת תרחיש קיצון וגורמים נוספים.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

3. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017 (להלן - המכתב), חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון הישנות ויחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף להון יעד שקבע דירקטוריון החברה.

בהתאם למכתב, לאחר קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות חוזר סולבנסי, חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד אם עמדה ביחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי כאמור לעיל.

על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה, וכן תכנית שרות חוב מעודכנת של חברת האחזקות המחזיקה בחברה שאושרה על ידי דירקטוריון חברת האחזקות; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

בחודש דצמבר 2017 קיבלה החברה את אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר הסולבנסי, בהתאם להוראות חוזר גילוי סולבנסי, וכפועל יוצא מכך תקנות ההון הישנות לא חלות עליה.

החישוב שערכה החברה ליום 31 בדצמבר, 2017, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, משקף יחס כושר פרעון כלכלי גבוה מיחס כושר הפרעון הנדרש על פי המכתב.

ביום 26 במרס, 2018, הכריז דירקטוריון החברה, על חלוקת דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח, המהווים 0.26 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. אשר שולם בחודש מרס 2018. ההחלטה התקבלה לאחר בחינת יחס כושר הפרעון של החברה והעמידה ביעד ההון שהוגדר על ידי דירקטוריון החברה.

באור 6: - התחייבויות תלויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו-"שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 6-14, סעיף ג' ס"ק 9-1 וסעיף ד' ס"ק 1 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או חברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 1-5, להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושלא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיבות ובסכום החורגים מהוראות הדין.	ביום 19 ביולי 2016, החליט בית המשפט המחוזי לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. עילת התביעה העיקרית שאושרה היא עשיית עושר ולא במשפט, תוך דחיית עילות נטענות נוספות. הסעד המבוקש הינו החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה וצו עשה המורה לנתבעת לתקן את התנהלותה. ביום 26 בספטמבר 2016, הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון בדבר דחיית הטענה הפרטנית כנגד חלק מהמשיבות (ובכללן החברה), שעניינה גביית "תת שנתיות" בשיעור העולה (לפי הטענה) על המותר בדין. הערעור, כאמור, מצוי בשלב הסיכומים. ביום 3 בנובמבר 2016, הגיש המבקש כתב תביעה מתוקן. ביום 15 בדצמבר 2016, הגישה החברה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. ביום 8 בינואר 2017, הגישו המשיבות כתב הגנה. ביום 29 במרס, 2017 ובהמשך לבקשת עיכוב ביצוע שהגישה החברה, קבע בית המשפט העליון כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבר"ע ובערעור. ביום 31 במאי 2018, ניתן פסק דין המקבל את הבר"ע ודוחה את הערעור ואולם, ביום 26 ביוני 2018 הגיש התובע בקשה לדיון נוסף בפסק הדין.	כ- 2.3 מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו להחברה כ- 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
2.	04/2008 בי"ד אזורי לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים עיקריים מבוקשים: קביעה כי: א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) 1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או 2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלטה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב. ביום 23 בפברואר, 2016, החליט ביה"ד לבקש עמדת הפיקוח בנוגע לתובענה. ביום 22 בדצמבר 2016, ניתנה עמדת הממונה, לפיה הוא מתנגד לבקשת האישור ובעד קבלת הערעור.	מאות מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח בריאות נ' החברה.	הטענה בתובענה היא שבפוליסות ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה החברה תוך קביעה כי שמורות לה כל טענותיה, היה ויוגש ערעור על פסק הדין הסופי. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה החברה כתב הגנה. ביום 8 במאי, 2016 ניתן פסק דין הדוחה את התובענה. ביום 23 ביוני 2016, הגישה התובעת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את התובענה. ביום 19 ביולי 2017, קבע בית המשפט העליון, כי בהסכמת הצדדים (שהתקבלה בעקבות המלצת בית המשפט), תתקבל בקשת החברה לצירוף ראייה נוספת בערעור, ומשכך הוחזר הדיון בקשר עם הראייה הנוספת לבית המשפט המחוזי לצורך מתן פסק דין משלים. כן נקבע כי זכויות הצדדים שמורות להם בהתייחס לפסק דינו המשלים של בית המשפט המחוזי.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	ביום 23 ביוני, 2015, אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית לגבי חלק מהעילות והסעדים שנתבקשו. ביום 29 בספטמבר 2016, הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה. ביום 14 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט על מינוי בודק (ר"ח) לבדיקת הסכם הפשרה.	כ- 225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
5.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא מבוטח של המשיבות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 – 2003, ושגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים".	ביום 10 ביוני, 2015, הוגש הסדר פשרה על ידי הצדדים, לאישור בית המשפט ("הסדר הפשרה"). ביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסדר הפשרה ועל קבלת התביעות היועץ המשפטי לממשלה להסדר. ביום 18 באוקטובר, 2015, ובהמשך להגשת חוות דעת הבודק והתנגדות שהוגשה להסדר הפשרה, התקיים דיון בו הביע בית המשפט עמדתו הראשונית לפיה נטייתו הברורה הינה שלא לאשר את ההסדר כפי שהוגש ותוך שהוא ממליץ לצדדים לשפר את תנאי ההסדר באופן משמעותי, בית המשפט ציין כי לאחר קבלת עמדת הנתבעות ועמדת בא כח היועץ המשפטי לממשלה, תינתן החלטה ביחס להסדר הפשרה וככל שיידחה ביחס לבקשות האישור. ביום 25 בפברואר, 2016, הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 21 באפריל, 2016 הגישו הנתבעות תגובתן לעמדת היועץ המשפטי לממשלה ולהצעת בית המשפט. ביום 21 בנובמבר, 2016, דחה בית המשפט את הסדר הפשרה וכן אישר באופן חלקי את התובענה כייצוגית. ביום 12 בינואר, 2017, הגישו המבקשים כתב תביעה בתובענה הייצוגית. ביום 16 במאי 2017, הגישו המשיבות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור ועל דחיית הסדר הפשרה. ביום 12 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט העליון בבקשה לעיכוב ביצוע, לפיה ההליך המתנהל בבית המשפט המחוזי יותלה עד להחלטה אחרת.	סך של כ- 254 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ-2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
6.	04/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	גביית דמי ביטוח ביתר ושלא כדין בגין הצמדה לא סימטרית של דמי הביטוח למדד, רק בעליית המדד ולא כאשר המדד יורד מתחת למדד הבסיס. עוד נטען, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת מנורה ביטוח בפוליסות. עילות תביעה: הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו- 39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת הוראות הממונה, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת המשיבה על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים.	כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי החברה בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו להחברה בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שהחברה הפחיתה את תשלום דמי הביטוח עקב מדדים שליליים, כאשר המדד היה נמוך ממדד הבסיס בפוליסה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. בית המשפט מינה מומחה מטעמו בתיק. ביום 7 בדצמבר 2016, הוגשה לבית המשפט חוות דעת המומחה. ביום 8 במרס 2017, הגיש המומחה חוות דעת משלימה. בהתבסס על חוות דעת המומחה ובהמלצת בית המשפט, הגישו הצדדים לבית המשפט, ביום 26 ביולי 2017, בקשה לאישור הסדר הפשרה.	כ- 31 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' החברה	התעלמותה (לפי הטענה) של הנתבעת במודע ובמכוון, כמדיניות, מחובתה על פי דין ומכוח ההלכה הפסוקה, כאשר היא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית כדין. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, קיפוח, הפרת הוראות הממונה והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: להצהיר ולקבוע כי הנתבעת מפרת את חובתה לצרף ריבית והצמדה כדין לתגמולי ביטוח המשולמים על ידה ולהורות לה לתקן את מדיניותה באופן מיידי מכאן ואילך; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה כדין כהגדרתה בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 או בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית שנקבעה בפוליסה (הגבוה מביניהם), בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל, או לחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לנתבעת ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום חסר שבוצע על ידה, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בחסר ועד למועד בו תשלם הנתבעת לחברי הקבוצה את הריבית הצמודה; בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי, להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. יצוין, כי על פי הנטען בבקשה, תובענות בגין אותה עילה וכן בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות הוגשו כנגד חברות ביטוח נוספות ואושרו כייצוגיות ובשלן הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. ביום 3 באוגוסט 2016, התקיים דיון בפני בית המשפט העליון בו הסכימו החברות הנוספות על מחיקת בקשת רשות הערעור תוך שמירה על זכויותיהן. בהמשך לאמור, הגישו המבקשות ביום 21 במרס 2017, בקשה לאישור התובענה כייצוגית ללא צורך בחקירות וסיכומים. החברה הגישה התנגדות לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-50 מיליוני ש"ח לכל הפחות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
8.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' החברה וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות	גביית דמי ניהול גבוהים בהרבה מן הראוי, בשל כך שהנתבעות חולקות את דמי הניהול עם הסוכנים וכשהן משלמות לסוכנים שיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן, ובכך לפי הטענה, הן גורמות לסוכנים להימצא בניגוד עניינים, תוך הפרת חובת הנאמנות שלהן כלפי חברי הקבוצה. עילות התביעה: הפרת חובת הנאמנות שהן חבות מכוח חוק הגמל; פעולה בניגוד אינטרסים מול הסוכנים; הפרת תקנון הקרן; רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט וחוסר תום לב בקיום חוזה. סעדים עיקריים מבוקשים: סעד הצהרתי לפיו הנתבעות חייבות לשנות את הסדר התגמול עם הסוכנים ולהתאימו לחוק; קביעת דמי הניהול הנכונים ואת העמלה הראויה שיש לשלם לסוכנים וחייב הנתבעות בהחזרת דמי הניהול שנגבו על ידן ביתר.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה בקשה לסילוק על הסף בשל העדר יריבות. ב"כ התובעים הודיע כי "מתוך פליטת קולמוס וטעות סופר" הוגשה הבקשה כנגד מבטחים פנסיה וגמל ולא כנגד החברה. מנורה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 באפריל 2017 קבע בית המשפט כי התביעה נגד מנורה מבטחים פנסיה וגמל תמחק ובמקומה תבוא מנורה מבטחים ביטוח.	לפי הערכה כ - 2 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	09/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב (מקיף) נ' החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות	גביית דמי הביטוח ביתר בגין ביטוח רכב מקיף, המחושבים לפי שווי רכב גבוה משווי הרכב בפועל כפי שהוא משוקלל על ידי הנתבעת בעת מקרה ביטוח של אובדן גמור, במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", ובפרט כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוק חוזה הביטוח, היות החוזה פסול ולא חוקי ונוגד את תקנות הציבור, חוסר תום לב, גזל לפי דיני הנזיקין ועוד. סעדים עיקריים מבוקשים: לחייב את המשיבות להשיב את הסכומים שנגבו ביתר בניגוד לדין מהמבוטחים, בצירוף ריבית כדין; להצהיר כי המשיבות אינן רשאיות לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; ליתן צו מניעה האוסר על המשיבות להמשיך בפרקטיקה של הגבייה ביתר כאמור וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו, בשבע השנים האחרונות, ביטוח מקיף מאת המשיבות בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, שבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג אובדן גמור או אובדן גמור להלכה יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 27 בדצמבר 2017, ניתן פסק-דין בו דחה בית המשפט את בקשת האישור. בהמשך לאמור, ביום 8 בפברואר 2018, הגישה התובעת הייצוגית ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור.	כ- 550 מיליון ש"ח לכל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
10.	03/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה.	הפחתה מתגמולי הביטוח סכומי מע"מ ו/או פיצוי בגין ירידת ערך וביצוע תשלום מופחת של שכר טרחת שמאי, לכאורה, בניגוד לדין. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, תרמית, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב) התשמ"ו-1986 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב. סעדים עיקריים מבוקשים: חיוב המשיבה להשיב את סכומי המע"מ, סכומי ירידת הערך שלא שולמו לחברי הקבוצה וכן את סכומים שלא שולמו בהחזר שכר טרחת שמאי, בערכים ריאליים כשהם כוללים הפרשי הצמדה וריבית כדין; ולקבוע כי שיטת ההפחתה לפיה פועלת המשיבה מנוגדת לדין ולהורות למשיבה לחדול מין השימוש בה.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי אשר לא תיקן את הנזק שנגרם לרכוש המבוטח עובר להגשת תביעה לקבלת תגמולי ביטוח, ושולמו לו פיצויים, תגמולי ביטוח ו/או שיפוי ו/או החזר שכר טרחת שמאי, שלפי הטענה, הופחתו מהם סכומים בניגוד לדין, ובכלל זה סכום המע"מ ו/או ירידת הערך, או חלקם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת. הוערך בכ- 60 מיליון ש"ח בשנה.
11.	09/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת "טופ פייננס" נ' החברה.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") וזאת מעבר לדמי הניהול, בהיעדר, לכאורה, הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר זכות חוזית לביצועה תוך הפרת הפוליסה, תוך הטעיה, אי גילוי, חוסר תום לב והפרת חובת הנאמנות. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו האוסר על החברה לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבאי כוחו.	כל בעלי פוליסת "טופ פייננס" של הנתבעת, בעבר ובהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ- 23.6 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
12.	09/2016 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית פרמיות, לכאורה, מן המבוטחים בביטוח בריאות, בגין כיסויים מיותרים שהמבוטחים אינם זקוקים להם, וכן מכירה, לכאורה, במודע ובמכוון, פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטח אין כל צורך בהם, שכן הוא מחזיק בביטוח בריאות משלים מטעם קופת החולים אליה הוא משתייך. עילות התביעה: הטעייה, התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, הפרה של הוראות הדין לרבות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרה של הוראות חוזר הממונה מס' 6-1-2007 וכן תניה מקפחת בחוזה אחיד בניגוד לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו לכאורה שלא כדין; (ב) צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן כפי המתואר בתובענה; (ג) תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם בשיעור יחסי לשווי הסעד ממנו יהנו חברי הקבוצה; (ד) כל סעד נוסף כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כלל מבוטחי הנתבעת בשבע השנים האחרונות, בפוליסת בריאות הכוללת כיסויים חופפים באופן מלא או חלקי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-4.45 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 314 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	01/2017 בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בביטוח מנהלים נ' החברה.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות"), בפוליסות ביטוחי מנהלים המשווקות על ידי הנתבעת, וזאת, לפי הטענה, מעבר לדמי הניהול ו/או דמי הביטוח ובהיעדר הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה, הפרת חובת האמון, הפרת חובת הגילוי והפרת חובת תום הלב במשא ומתן, מסירת תיאור מטעה תוך הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) פיצוי של חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם לכאורה תוך השבת כלל הסכומים שנגבו לכאורה בניגוד לפוליסה כנטען לעיל, והעברתם ישירות ליתרת הכספים הצבורה בפוליסה; (ב) צו האוסר על הנתבעת לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות כאמור; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	כל המבוטחים בביטוחי שווקו על ידי הנתבעת (משתתף ברווחים, "מרב", "סטטוס" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות השקעות כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לגבות הוצאות אלו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ-185 מיליון ש"ח.
14.	07/2018 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה	אי פיצוי מבוטחים שרכשו "פוליסות לביטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון", בגין נזק של ירידת ערך שנגרם לרכבם עקב תאונה מכוסה. עילות התביעה העיקריות הינן: הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט הטעיה חוסר תום לב וניצול מצוקה ותנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: להוציא צו עשה/סעד הצהרתי ולהורות לנתבעת להכיר בנזק של ירידת ערך עקב תאונה כנזק מכוסה על פי הפוליסה; לפצות את מבוטחיה בגין נזק של ירידת ערך עקב תאונה וליתן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט הנכבד כצודק בנסיבות העניין	כל מבוטחי המשיבה, אשר בוטחו ב'פוליסה לבטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון', ואשר ארעה לרכבם תאונת דרכים, בעקבותיה נגרם לרכבם נזק של ירידת ערך אשר המשיבה לא פיצתה אותם בגינו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	63 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	11/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפחתת סכומי הנזק הנתבעים על ידי צד ג', בטענה ל"רשלנות תורמת" מצדו של צד ג', ללא הנמקה. וזאת, בניגוד להוראות הדין וחוזרי הממונה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 29 במרס 2018, הגישו הצדדים בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה. ביום 10 ביולי 2018, הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר הפשרה	לפחות 3 מיליון ש"ח.
2.	03/2016 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	חיוב בפרמיה מוגדלת (בגין הגדלת סכום הביטוח) למן ה- 1 לחודש בו הוגדל סכום הביטוח בפוליסות ביטוח מבנה, גם באותם מקרים שבהם בפועל הורחבה הפוליסה (כלומר, סכום הביטוח הוגדל) לאחר ה- 1 לחודש.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 במרס 2017, הוגש על ידי הצדדים הסדר פשרה ("ההסדר") לאישור בית המשפט. ביום 25 בדצמבר, 2017 הוגשה התנגדות להסכם הפשרה.	כ- 14 מיליון ש"ח.
3.	01/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברה נוספת.	גביית יתר על ידי הנתבעות, תוך הימנעות מלנהוג כלפי המבוטחים על פי פרקטיקה נוהגת, לפי הטענה, של הפחתה בדמי הביטוח בעת חציית מדרגת גיל ו/או ותק נהיגה המזכה בהפחתה בפרמיית הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף ג(5) להלן.	חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 12.25 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
4.	06/2017 מחוזי - מרכז	מעסיקים/מעבידים נ' החברה (תביעת שיבוב)	השבתם של דמי הפגיעה ששילמו מעסיקים/מעבידים למוסד לביטוח לאומי (להלן: "דמי הפגיעה" ו-"המל"ל", בהתאמה) בגין תקופת הזכאות לדמי פגיעה כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 בעקבות תאונות דרכים שנגרמו לעובדיהם ואשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המל"ל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ - 14.5 מיליון ש"ח.
5.	9/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעות מפרות את הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), בכך שאינן מוסיפות לסכומי הכסף ששילמו למבקשים וחברי הקבוצה הנטענת כפי שנפסקו על ידי רשות שיפוטית, הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה, במקרים בהם הן שילמו סכומים כאמור במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרתו בחוק).	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	מוערך על ידי התובעים בעשרות מיליוני ש"ח.
6.	11/2017 מחוזי - מרכז	ויצו נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גובות פרמיות ביטוח, הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, וזאת למרות העובדה שמבוטחים אלו כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי או הפסיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה את גבית תוספת הסיכון.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 ביולי 2018, עיכב בית המשפט את ההליך עד להכרעה בערעור שהוגש לבימ"ש עליון בהליך נגד מבטח אחר, שעניינו דומה.	מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
7.	12/2017 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אחריות נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוח אחריות, החברה מתפשרת או מגיעה להסכמות עם הצד שכנגד, בשם המבוטח, מבלי לקבל את אישורו או הסכמתו של המבוטח ומבלי למסור למבוטח הודעה בהתאם להוראות סעיף 68 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981 ("חוק חוזה הביטוח").	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	6.3 מיליוני ש"ח.
8.	12/2017 מחוזי - ת"א	נפגע צד ג' בביטוח רכב נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה כי במקרים בהם צדדי ג' פונים לחברה בטענה שנגרמו להם נזקים בשל רשלנותו של המבוטח, החברה מפחיתה מסכומי הנזק סכום שרירותי בגין רשלנות תורמת.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה בקשה למחיקת בקשת האישור. ביום 25 ביולי 2018, ובהמשך לבקשת הנתבעת, מחק בית המשפט את התובענה.	לפחות 2.8 מיליוני ש"ח.
9.	02/2018 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח חיים נ' החברה ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וגובות ממבוטחים אשר נטלו מהן הלוואה דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה בקשר עם העמדה הלוואה ו/או עריכת מסמכי הלוואה ו/או גביית תשלומי פירעון הלוואה ו/או ניהולה של הלוואה, ומשלשלות כספים אלה לכיסן הפרטי במקום להעבירן לקופת המבוטחים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 5 מיליוני ש"ח .

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2016 מחוזי - מרכז	סוכן נ' החברה	לטענת הסוכן (התובע) בשל הפרת ההסכם בינו לבין החברה ובשל הפרת חובת הזהירות שלה כלפיו, בוטלו פוליסות ביטוח שתווכו על ידו בשיעורים ניכרים וסוכנות הביטוח שבבעלותו קרסה. במקביל מתנהל הליך בהוצאה לפועל אגב בקשה לביצוע שטר שהוגשה על ידי החברה.	ביום 19 ביוני 2016, הגיש הסוכן תביעה כנגד החברה. ביום 1 בספטמבר 2016, הגישה החברה כתב הגנה. ביום 6 באפריל 2017, קיבל בית המשפט העליון את בקשת הצדדים לאיחוד הליך התובענה של הסוכן עם ההליך לביצוע שטר שהוגש על ידי החברה.	כ- 35 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	עיכוב תשלום תגמולי ביטוח, בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: תשלום הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית. ביום 13 באוקטובר 2016, הגישו הצדדים הסכם פשרה לאישור בית המשפט. ביום 29 במרץ 2018 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 43 מיליון ש"ח מתוך סך כולל של כ- 350 מיליון ש"ח, המיוחס לכלל הנתבעות.
2.	01/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח תאונות וביטוח חיים נ' החברה.	אי תשלום תגמולי ביטוח למבוטחים, בפוליסות תאונות אישיות ובפוליסות ביטוח חיים הכוללות נספח "נכות מתאונה", מקום בו נגרמה למבוטחים נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לרבות ובמיוחד מסוג צלקת אסתטית ואשר המשיבה מוצאת אותה כנכות בלתי תפקודית. עילות תביעה: הפרת חוזי הביטוח והפוליסות, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חוק הפיקוח והטעיה. סעדים מבוקשים: קביעה כי יש לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח, בהתאם לאחוז הנכות שנקבע להם על ידי המוסד לביטוח לאומי, גם בגין פגיעות אסתטית כאמור.	ביום 27 במרץ 2018, ניתן פסק דין הדוחה את תביעת המבקשים ואת הבקשה לאישור התביעה הייצוגית, ובכך באה התובענה לידי סיום.	לא כומת. מוערך במיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה	
3.	11/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח ביטוח חיים נ' החברה נוספות.	בפוליסת והברות	אי תשלום על ידי הנתבעות למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים, אגב הלוואה לדיור, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה (הלוואות גישור), בעת קרות מקרה הביטוח את מלוא יתרת סכום ההלוואה הרשומה בספרי הבנק המוטב וזאת תוך הטעיה בוטה, לכאורה, בכיסוי הביטוחי הניתן. עילות התביעה: עילות בהתאם לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 כגון - הטעיה, הפרת חובת הגילוי, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, רשלנות מכח פקודת הנזיקין, חוסר תום לב והפרת הוראות הפוליסה. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעות לשנות את התנהלותן ביחס לכיסוי הביטוחי כך שבכל מקרה ביטוחי תשולם מלוא יתרת ההלוואה הרשומה בספרי הבנק, בלי קשר למסלול שבו נטל הלקוח את ההלוואה וכן להורות לנתבעות לבצע אבחנה בין סוגי ההלוואות כבר במעמד מילוי טופס ההצעה; (ב) פיצוי בסך מלוא יתרת ההלוואה שהופיעה בספרי הבנק במועד קרות מקרה ביטוח בשבע השנים האחרונות על דרך אומדן הנתונים ששולמו לאורך השנים על ידי הנתבעות או באמצעות מינוי מומחה; (ג) פסיקת גמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם.	ביום 17 באוקטובר 2017, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות. ביום 6 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, הורה על מחיקת התובענה והבקשה, תוך דחיית תביעתם האישית של המבקשים, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 75 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 15 מיליון ש"ח.
4.	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה.		פירעון חלקי של יתרת חוב הלוואות דיור הנותר למבוטח בבנק במסגרת הלוואות משכנתא ואיננה כוללת בתגמולי הביטוח המשולמים את עמלת הפירעון המוקדם, העולים על סכום הביטוח בפוליסה. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה; הטעיית המבוטחים והפרת חובת הגילוי על-פי סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981; הפרת סעיף 3 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981; רשלנות והפרת חובה חקוקה על-פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעת להשיב את מלוא הפער בין הסכום ששולם לחלק מחברי הקבוצה לבין יתרת החוב של אותם חברים בספרי הבנק; (ב) להורות לנתבעת לחדול מהתנהלותה המתוארת בתובענה כלפי חלק מחברי הקבוצה ולפצותם בגין נזק לא ממוני כמפורט לעיל; (ג) לפסוק גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	ביום 21 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות תוך מחיקת בקשת האישור ומחיקת התביעה האישית של המבקשת ללא צו להוצאות, תוך תשלום סכום לא מהותי לצורך יישוב המחלוקת האישית בין המבקשת לנתבעת, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ-53.85 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
5.	9/2017 מחוזי - חיפה	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעת גובה הוצאות גביה, לכאורה שלא כדין, במסגרת גביית חובות מלקוחותיה החייבים לה כספים. על פי הטענה, הנתבעת התעשרה ומתעשרת לכאורה שלא כדין על חשבון המבוטחים הצרכנים, ללא ידיעתם וללא הסכמתם, בכך שאלה נדרשו לשלם ו/או שילמו לנתבעת הוצאות בגין מכתבי התראה שנשלחו אליהם, לרבות שכר טרחת באי כוחה והוצאות מסירה.	ביום 19 ביולי 2018, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות התובע מהתובענה וביום 24 ביולי 2018 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, ובכך באה התובענה לידי סיום.	5 מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד הקבוצה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי הקבוצה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע אלפי ש"ח	כמות תביעות	תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
493,000	3	צוין סכום המתייחס לקבוצה
		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס
225,000	1	סכום ספציפי לקבוצה
-	1	לא צוין סכום התביעה
		בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
661,450	12	צוין סכום המתייחס לקבוצה
		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס
2,613,000	3	סכום ספציפי לקבוצה
-	3	לא צוין סכום התביעה
35,000	1	תביעות מהותיות אחרות (*)

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 24 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017, כ- 24 מיליוני ש"ח)

(*) ראה סעיף ד' לעיל

הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה, אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה הקבוצה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר תחולתם עתידית. כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

הקבוצה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו

א. שינויים בריבית

הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח בריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי, בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. להלן מפורטים השינויים כתוצאה משינוי בריבית חסרת סיכון:

לשנה					עדכון העתודה המשלימה לגמלאות בעקבות השינוי בשיעור ריבית ההיוון המשמש לחישובה עדכון בעקבות בחינת נאותות העתודות: בביטוח חיים בביטוח בריאות סך הכל השפעה בעקבות בחינת נאותות העתודות שינוי בהתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי סך הכל לפני מס
שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
(53,546)	18,772	59,621	36,710	49,094	
(10,376)	(1,892)	7,548	2,909	(5,374)	
3,348	-	32,602	3,348	-	
(7,028)	(1,892)	40,150	6,257	(5,374)	
(29,341)	4,051	9,336	(1,157)	(2,703)	
(89,915)	20,931	109,107	41,810	41,017	

ב. בתקופת הדוח, בוצע שינוי אומדן של ההתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מבחינת לוחות התמורה המשמשים לחישוב תוחלת החיים של מבוטחי ביטוח סיעודי במגזר הבריאות. כתוצאה מכך, הגדילה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות. ההשפעה הינה גידול בעתודות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס).

ג. הוצאות ישירות כנגד ביצוע השקעות

בהמשך לאמור בביאור 40' לדוחות הכספיים לשנת 2017, יצוין כי בחודש מאי 2018 האריכה וועדת הכספים של הכנסת את תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2) התשע"ד-2014 כהוראת שעה ובתחולה רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני בשל השקעות מסוימות. התקרה לשיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור בשיעור של 0.25% נותרה.

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי ביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 ביוני, 2018 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי ביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי ביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי ביניים נפרד מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי ביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון כפי שנקבעו בחוזר ביטוח 15-1-2015.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
23 באוגוסט, 2018

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

1. בדיקת ירידת ערך בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נעשית לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 36 - ירידת ערך נכסים ולא לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 28 - השקעות בחברות כלולות.

2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין של חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 30 ביוני		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
398,523	370,213	425,493	נכסים בלתי מוחשיים
1,166,109	1,176,450	1,189,929	הוצאות רכישה נדחות
773,260	841,879	609,558	רכוש קבוע
146,907	187,447	146,716	השקעות בחברות מוחזקות
76,818	76,539	68,514	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
303,353	136,515	473,558	נדל"ן להשקעה אחר
1,713,507	1,777,114	1,764,267	נכסי ביטוח משנה
32,677	33,118	51,974	נכסי מסים שוטפים
264,506	197,838	325,599	חייבים ויתרות חובה
614,585	732,640	726,459	פרמיות לגבייה
22,759,485	22,041,475	24,635,537	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,189,446	3,501,407	3,367,535	נכסי חוב סחירים
6,661,747	5,890,630	6,512,290	נכסי חוב שאינם סחירים
282,552	219,139	356,762	מניות
1,146,061	953,578	1,327,563	אחרות
11,279,806	10,564,754	11,564,150	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
2,320,304	1,673,904	1,685,637	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
298,662	493,991	295,743	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
42,148,502	40,303,877	43,963,134	סך כל הנכסים
25,391,318	23,971,145	26,635,676	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 30 ביוני	
31 בדצמבר	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון:

291,332	291,332	291,332	הון מניות
333,486	333,486	333,486	פרמיה על מניות
339,784	271,758	303,214	קרנות הון
725,159	725,419	679,153	עודפים
1,689,761	1,621,995	1,607,185	סך הכל הון

התחייבויות:

12,133,873	11,924,026	12,727,030	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
25,347,461	23,786,957	26,342,450	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
180,801	154,018	154,481	התחייבויות בגין מסים נדחים
125,507	117,815	124,214	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,322,574	1,324,910	1,359,536	זכאים ויתרות זכות
1,348,525	1,374,156	1,648,238	התחייבויות פיננסיות
40,458,741	38,681,882	42,355,949	סך כל ההתחייבויות
42,148,502	40,303,877	43,963,134	סך כל ההון וההתחייבויות

23 באוגוסט, 2018

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ארי קלמן
יו"ר הדירקטוריוןיהודה בן אסאייג
מנהל כלליאילן שגב
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
2017	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
6,154,567	1,480,788	1,609,581	2,980,347	3,400,394	פרמיות שהורווחו ברוטו
761,962	194,986	199,349	387,853	389,991	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
5,392,605	1,285,802	1,410,232	2,592,494	3,010,403	פרמיות שהורווחו בשייר
2,222,953	526,433	394,520	888,991	556,695	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	57,451	44,232	123,926	103,789	הכנסות מדמי ניהול
129,624	36,404	27,117	72,068	59,978	הכנסות מעמלות
1,021	764	2,925	1,001	2,925	הכנסות אחרות
8,059,228	1,906,854	1,879,026	3,678,480	3,733,790	סך כל ההכנסות
7,018,684	1,663,149	1,593,011	3,159,939	3,250,652	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(591,281)	(181,045)	(140,816)	(358,043)	(303,321)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,427,403	1,482,104	1,452,195	2,801,896	2,947,331	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,067,113	265,975	275,165	524,909	554,642	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
363,476	87,498	85,365	176,891	174,481	הוצאות הנהלה וכלליות
4,673	-	422	-	491	הוצאות אחרות
69,083	25,523	31,388	39,670	45,090	הוצאות מימון
7,931,748	1,861,100	1,844,535	3,543,366	3,722,035	סך כל ההוצאות
2,243	2,392	(3,074)	2,526	(5,526)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
129,723	48,146	31,417	137,640	6,229	רווח לפני מסים על ההכנסה
45,668	16,692	5,731	54,052	(4,455)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
84,055	31,454	25,686	83,588	10,684	רווח נקי

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
2017	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח				
84,055	31,454	25,686	83,588	10,684
(19,758)	(6,675)	4,737	(18,642)	10,385
127,333	11,419	(16,762)	(4,355)	(17,082)
(70,194)	(9,982)	(14,621)	(24,893)	(50,478)
5,874	409	71	643	3,643
43,255	(4,829)	(26,575)	(47,247)	(53,532)
20,796	631	(10,712)	(9,873)	(21,943)
(6,755)	(2,282)	1,620	(6,374)	3,551
29,214	(3,178)	(17,483)	(31,000)	(35,140)
10,145	-	-	-	-
263	1,787	-	1,383	2,856
10,408	1,787	-	1,383	2,856
2,425	627	-	485	976
7,983	1,160	-	898	1,880
37,197	(2,018)	(17,483)	(30,102)	(33,260)
121,252	29,436	8,203	53,486	(22,576)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2018						
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף		
בלתי מבוקר				ב	נכסי חוב סחירים	
אלפי ש"ח				ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
3,367,535	-	3,353,939	13,596	ד	מניות	
6,512,290	6,512,290	-	-	ה	אחרות	
356,762	-	344,564	12,198			
1,327,563	-	1,257,581	69,982			
11,564,150	6,512,290	4,956,084	95,776		סה"כ	
ליום 30 ביוני, 2017						
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף		
בלתי מבוקר				ב	נכסי חוב סחירים	
אלפי ש"ח				ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
3,501,407	-	3,482,282	19,125	ד	מניות	
5,890,630	5,890,630	-	-	ה	אחרות	
219,139	-	203,078	16,061			
953,578	-	846,584	106,994			
10,564,754	5,890,630	4,531,944	142,180		סה"כ	
ליום 31 בדצמבר, 2017						
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף		
מבוקר				ב	נכסי חוב סחירים	
אלפי ש"ח				ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
3,189,446	-	3,172,905	16,541	ד	מניות	
6,661,747	6,661,747	-	-	ה	אחרות	
282,552	-	265,806	16,746			
1,146,061	-	1,068,392	77,669			
11,279,806	6,661,747	4,507,103	110,956		סה"כ	

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 30 ביוני, 2018			
עלות	הערך בספרים		
מופחתת	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
1,704,120	1,742,602	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,602,986	1,613,957	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
11,394	10,976	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,318,500	3,367,535	סך הכל נכסי חוב סחירים	
	5,159	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
ליום 30 ביוני, 2017			
עלות	הערך בספרים		
מופחתת	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
2,217,707	2,259,793	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,192,782	1,230,385	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
10,975	11,229	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,421,464	3,501,407	סך הכל נכסי חוב סחירים	
	5,760	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
ליום 31 בדצמבר, 2017			
עלות	הערך בספרים		
מופחתת	מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
1,811,785	1,872,614	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,239,985	1,305,511	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
10,852	11,321	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,062,622	3,189,446	סך הכל נכסי חוב סחירים	
	3,382	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2018	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,368,781	2,613,679
4,167,722	3,898,611
7,536,503	6,512,290
	98,176

ליום 30 ביוני, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,306,473	2,585,501
3,576,324	3,305,129
6,882,797	5,890,630
	99,463

ליום 31 בדצמבר, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,507,539	2,675,236
4,299,907	3,986,511
7,807,446	6,661,747
	97,730

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. מניות

ליום 30 ביוני, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
322,798	295,145	מניות סחירות
33,964	36,028	מניות שאינן סחירות
356,762	331,173	סך הכל מניות
27,954		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
208,564	181,096	מניות סחירות
10,575	12,691	מניות שאינן סחירות
219,139	193,787	סך הכל מניות
35,491		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
268,087	221,793	מניות סחירות
14,465	16,899	מניות שאינן סחירות
282,552	238,692	סך הכל מניות
26,683		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
961,510	892,967	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
366,053	309,069	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,327,563	1,202,036	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
40,392		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
657,156	586,256	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
296,422	269,024	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
953,578	855,280	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
38,386		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
863,999	764,031	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
282,062	243,231	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,146,061	1,007,262	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
38,266		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

פרק ג': **נספחים**

נספח א'
דוח יחס כושר פירעון כלכלי
של
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

ליום 31.12.2017

תוכן עניינים

3.....	רקע והיקף גילוי
4.....	דוח מיוחד של ר"ח
5.....	הגדרות
6.....	לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון
8.....	לוח 2 - מאזן כלכלי
11	לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
12	לוח 5 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
14	לוח 6 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
15	לוח 7 - סף הון (MCR)

רקע והיקף גילוי

על-פי חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה") מיום 3 בדצמבר, 2017 (חוזר ביטוח 2017-1-20) להלן "חוזר הגילוי") על חברות הביטוח לפרסם לציבור פעמיים בשנה, במסגרת הדוח התקופתי ובאתר האינטרנט, מידע בגין משטר כושר הפירעון הכלכלי שלה. ביום 7 באוגוסט, 2018 פורסמו הנחיות בדבר דחיית דיווח ופרסום תוצאות יחס כושר פירעון כלכלי כפי שפורסמו בחוזר הגילוי. על פי ההנחיות נקבע כי הדיווח השנתי בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017 עבור חברות ביטוח שטרם קיבלו אישור בדבר ביצוע ביקורת לראשונה ידחה עד ליום 29 בנובמבר, 2018, עבור יתר חברות הביטוח פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם למפורט בחוזר הגילוי. עוד קובעת ההנחיה כי פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר, 2018 יהיה עד ליום 15 ביולי, 2019 ובגין נתוני 30 ביוני, 2019 הדיווח יהיה עד ליום 31 בדצמבר, 2019. החל מהדוח השנתי ליום 31 בדצמבר, 2019 יפורסם דוח יחס כושר פירעון במועד פרסום הדוחות לרבעון הראשון העוקב והדיווח החצי שנתי יפורסם עם פרסום הדוחות לרבעון השלישי.

במהלך שנת 2017, קיבלה מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ("החברה") את אישור הממונה לראשונה בגין יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2016. בהמשך לכך, מפרסמת בזה את דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה בחוזר מיום 1 ביוני, 2017 (חוזר ביטוח 2017-1-9) (להלן "חוזר הסולבנס" או "ההנחיה") העוסק בהוראות ליישום משטר כושר הפירעון הכלכלי של חברת הביטוח בהתבסס על דירקטיבת סולבנס II האירופאית. במסגרת החוזר קיימת הדרישה לקיומו של הון עצמי שישמש לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים להם החברה חשופה. משטר כושר הפירעון הבוחן את הסיכונים והסטנדרטים לניהולם ולמדידתם מתבסס על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי, שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון; נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, ממשל תאגידי ולתהליך הערכה העצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA); ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

יצוין כי בהתאם להוראות חוזר הסולבנס, מתבצע חישוב של המאזן הכלכלי באמצעות הערכת שווים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח בכפוף להוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנס. חישוב ההון הנדרש (SCR) מבוסס על פריטי המאזן הכלכלי שחושבו כאמור, תחת תרחישים בהסתברות של 1 ל-200 שנה תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים בכפוף להוראות חלק ג' בנספח לחוזר סולבנס. חישוב ההון העצמי המוכר מתבצע בכפוף להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנס.

הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד בדוח זה

קביעת האומדן המיטבי (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ-"מידע צופה עתיד". אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

לכבוד
הדירקטוריון של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2017

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - SCR) ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן - המידע). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - ההוראות) כפי שנכללו בחוזרי הממונה 2017-1-9 ו- 2017-1-20. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE-3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן, על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

דוח זה נועד לצורך דיווח לממונה, על העודף בהון הכלכלי הקיים ביחס להון הנדרש לפי ההוראות. יודגש, כי לא ניתן לעשות שימוש בדוח זה לצרכים אחרים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
23 באוגוסט, 2018

הגדרות

- ממוצע ההסתברויות המשוקלל (תוחלת) של תזרימי המזומנים, שנדרשים לפרוע את התחייבויות הביטוח במהלך כל תקופת קיומן, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.	אומדן מיטבי (Best Estimate)
- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים (טווח ארוך).	ביטוח בריאות דומה לביטוח חיים (SLT)
- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי (טווח קצר).	ביטוח בריאות דומה לביטוח כללי (NSLT)
- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לפני תוספת של סיכון תפעולי והתאמה בגין מיסים נדחים.	דרישת הון בסיסית (BSCR)
- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון.	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
- סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.	הון עצמי מוכר
- הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים והתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.	הון רובד 1 בסיסי
- שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.	הון רובד 1 נוסף
- מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.	הון רובד 2
- מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון. חישוב השפעת הפיזור נעשה באמצעות נוסחה סטטיסטית.	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
- היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.	יחס כושר פירעון
- דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2022 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.	התאמת תרחיש מניות
- מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים והתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.	מאזן כלכלי
- סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.	מרווח סיכון (RM)
- הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.	סף הון מינימלי (MCR)
- הפער בין חישוב אומדן מיטבי במאזן הכלכלי לבין חישוב אומדן מיטבי רעיוני על בסיס: סילוק מרכיבי החיסכון בפוליסה, הנחת ביטול של כל כיסוי ביטוחי המתומחר בפרמיה משתנה, הנחת סילוק של כל כיסוי ביטוחי המתומחר בפרמיה קבועה. אין השפעה על פוליסות בפרמיות חד פעמיות. לפיכך, אין השפעה על פוליסות ביטוח כללי.	רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)
- במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2016 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2016 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.	תקופת פריסה

לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,188,398	4,440,212
3,366,630	3,602,956
821,768	837,256
124.4%	123.2%

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 5

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 6

עודף

יחס כושר פירעון (%)

עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 5

הון נדרש לכושר פירעון - ראו לוח 6

עודף

ב. סף ההון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
865,628	1,003,025
3,288,593	3,579,980

סף הון (MCR) - ראו לוח 7.א

הון עצמי לעניין סף הון (MCR) - ראו לוח 7.ב

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שנכללו בתוצאות¹

(א) ביום 31 במרס, 2018 החברה חילקה דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח לבעלי המניות. סכום זה נוכה מההון העצמי המוכר כפי שחושב ומוצג ליום 31 בדצמבר, 2017.

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות

(א) בחודש פברואר 2018 ביצעה החברה גיוס הון רובד 2 בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח².

(ב) בחודש יולי 2018 ביצעה החברה פדיון קרן של הון רובד 2 בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח³.

בהתחשב בסך השינויים ההוניים האמורים עד חודש אוגוסט 2018, מועד הפרסום לראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017, עודף ההון היה גדל בכ- 210 מיליוני ש"ח לכ- 1,048 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 129%.

23 באוגוסט, 2018				
תאריך	ארי קלמן	יהודה בן אסאייג	שי קומפל	רותי יהודיוף - כהן
י"ר הדירקטוריון	מנהל - כללי	משנה למנהל הכללי	מנהלת הסיכונים	

¹ בהתאם לחוזר הסולבנסי – חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 2018-5399

² בהתאם לחוזר הסולבנסי – חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 2018-5399

³ בהתאם לחוזר הסולבנסי – חלק ב', פרק 7 ולהבהרות נוספות במסגרת שאלות ותשובות ליישום ש.ה 2018-5399

לוח 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2016		ליום 31 בדצמבר, 2017		הערות	
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
נכסים:					
-	352,013	-	398,523	(1)	נכסים בלתי מוחשיים
-	1,129,198	-	1,166,109	(2)	הוצאות רכישה נדחות
779,698	779,698	773,260	773,260		רכוש קבוע
203,134	207,435	145,174	146,907	(3)	חברות מוחזקות אחרות
76,211	76,211	76,818	76,818		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
136,351	136,351	303,353	303,353		נדל"ן להשקעה - אחר
941,493	1,666,013	921,877	1,713,507		נכסי ביטוח משנה
903,869	904,338	912,930	911,768		חייבים ויתרות חובה
21,145,651	21,145,651	22,759,485	22,759,485		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:					
3,137,089	3,137,089	3,189,446	3,189,446		נכסי חוב סחירים
3,558,812	3,290,285	4,299,907	3,986,511	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
3,419,074	2,532,409	3,660,391	2,675,236	(5)	אג"ח מיועדות
195,685	195,685	282,552	282,552		מניות
969,404	969,404	1,146,061	1,146,061		אחרות
11,280,064	10,124,872	12,578,357	11,279,806		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
1,810,470	1,810,470	2,320,304	2,320,304		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
523,718	523,718	298,662	298,662		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
37,800,659	38,855,968	41,090,220	42,148,502		סך כל הנכסים
23,226,266	23,229,398	25,388,856	25,391,318		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
הון					
2,858,500	1,568,509	3,170,196	1,689,761		הון רובד 1 בסיסי לפני ניכויים

ליום 31 בדצמבר, 2016		ליום 31 בדצמבר, 2017		הערות
<u>מאזן כלכלי</u>	<u>מאזן לפי תקינה חשבונאית</u>	<u>מאזן כלכלי</u>	<u>מאזן לפי תקינה חשבונאית</u>	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
התחייבויות:				
7,266,931	11,510,509	7,483,060	12,133,873	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
21,546,245	22,867,527	23,678,483	25,347,461	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
2,529,930	-	2,978,645	-	(6) מרווח סיכון (RM)
812,984	138,362	953,104	180,801	(7) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
1,304,387	1,395,081	1,346,339	1,448,081	(8) זכאים ויתרות זכות
<u>1,481,689</u>	<u>1,375,980</u>	<u>1,480,392</u>	<u>1,348,525</u>	(9) התחייבויות פיננסיות
<u>34,942,166</u>	<u>37,287,459</u>	<u>37,920,024</u>	<u>40,458,741</u>	סך כל ההתחייבויות
37,800,666	38,855,968	41,090,220	42,148,502	סך כל ההון וההתחייבויות

הערות:

- (1) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
- (2) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 4 סימן ג', סימן משנה 3, הוצאות הרכישה נלקחות בחשבון בחישוב האומדן המיטבי.
- (3) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בהתאם להוראות החוזר לעניין השווי המאזני המותאם.
- (4) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 1 (א), שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (5) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.
- (6) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 4 סימן ד', סימן משנה 5 (1) סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, בהתאם להוראות.

- (7) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12).
- (8) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכללים לעניין המאזן הכלכלי.
- (9) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - בכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 בשערוך ההתחייבויות הפיננסיות לשווי הוגן, לא נלקחו בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה: חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	שייר	ביטוח משנה	ברוטו	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
3,105,458	97,288	3,202,747	3,156,223	71,377	3,227,599	
3,304,630	759,554	4,064,184	3,497,358	758,103	4,255,461	
6,410,088	856,843	7,266,931	6,653,580	829,480	7,483,060	
21,461,595	84,650	21,546,245	23,586,086	92,397	23,678,483	
27,871,682	941,493	28,813,176	30,239,667	921,877	31,161,544	

לוח 5 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות				
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1		
			הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
אלפי ש"ח					
4,613,232	4,613,232	1,156,975	286,061	3,170,196	הון עצמי
(76,882)	(76,882)			(76,882)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
(96,138)	(96,138)	(96,138)			הפחתות (ב)
4,440,212	4,440,212	1,060,837	286,061	3,093,314	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
	3,614,101			3,614,101	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס
ליום 31 בדצמבר, 2016					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות				
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1		
			הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
אלפי ש"ח					
4,312,502	4,312,503	1,168,825	285,178	2,858,500	הון עצמי
(28,211)	(28,211)			(28,211)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
(95,894)	(95,894)	(95,894)	-		הפחתות (ב)
(111,122)	-	-	-		חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
4,077,275	4,188,398	1,072,931	285,178	2,830,289	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
	3,194,066			3,194,066	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר הסולבנס, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.

(ב) הפחתות בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר הסולבנס. (ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר הסולבנס.

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות:

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,830,289	3,093,314
285,178	286,061
285,178	286,061
3,115,467	3,379,375
560,841	581,517
320,303	335,113
191,787	144,207
1,072,931	1,060,837
4,188,398	4,440,212

הון רובד 1:

הון רובד 1 בסיסי

הון רובד 1 נוסף:

מכשירי הון ראשוני מורכב

סך הון רובד 1 נוסף

סך הון רובד 1

הון רובד 2:

מכשירי הון רובד 2:

מכשירי הון משני מורכב

מכשירי הון שלישוני מורכב

מכשירי הון משני נחות

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לוח 6 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):
1,471,753	1,491,443	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק
201,058	189,086	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
1,661,019	1,845,075	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
2,053,577	2,361,525	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)
920,078	972,026	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
6,307,485	6,859,155	סה"כ
(2,326,076)	(2,506,110)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
3,981,409	4,353,045	סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)
198,205	203,015	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
(812,984)	(953,104)	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכסי מס נדחה
3,366,630	3,602,956	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
3,206,029	3,435,054	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות
1,923,618	2,232,785	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה 65% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ובהתאמת תרחיש מניות⁴

⁴ בשנת 2016 עמד על כ-60% מסך ההון הנדרש לכושר פירעון

לוח 7 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
937,553	1,003,025	סף הון לפי נוסחת MCR
480,904	558,196	גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
865,628	1,004,753	גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
865,628	1,003,025	סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון :

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
4,188,398	1,072,931	3,115,467	4,440,212	1,060,837	3,379,375	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - לפי לוח 5
(899,805)	(899,805)		(860,232)	(860,232)		חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון
3,288,593	173,126	3,115,467	3,579,980	200,605	3,379,375	הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' הוראות לעניין הון עצמי של חברת הביטוח" בחוזר סולבנסי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.